Affalds- og ressourceplan 2014 - 2024

for Sønderborg Kommune

Uddrag af Affalds- og ressourceplan 2014 - 2024

Sønderborg

Indholdsfortegnelse

Redegørelse 4
Affald i Sønderborg Kommune 5
Affaldsmængder 6
Husholdninger 7
Genanvendelsesmål 2009-2012 9
Genanvendelsesmål 2013-2018 11
Virksomheder 13
Affaldsprognose 15
Affaldsplan 2010-2020 19
Affaldsforebyggelse og genbrug 22
Husholdninger 23
Virksomheder 25
Kommunale institutioner 26
Genanvendelse 28
Husholdninger 29
Organisk affald 33
Haveaffald 35
Erhvervsaffald 37
Bygge og anlægsaffald 39
Kommunale institutioner 40
Særlig behandling 42
Husholdninger 43
Bygge- og anlægsaffald 45
Service 46
Overblik 47
Henteordninger 50
Miljøstationer 53
Containerpladser 54
Farligt affald 57
Behandlingsanlæg 59
Sønderborg Kraftvarmeværk I/S 60
Skodsbøl Deponi 62
Sorteringsanlæg 64

Økonomi i affaldshåndtering 67
Omkostninger ved håndtering af affald 68
Gebyrstruktur 70

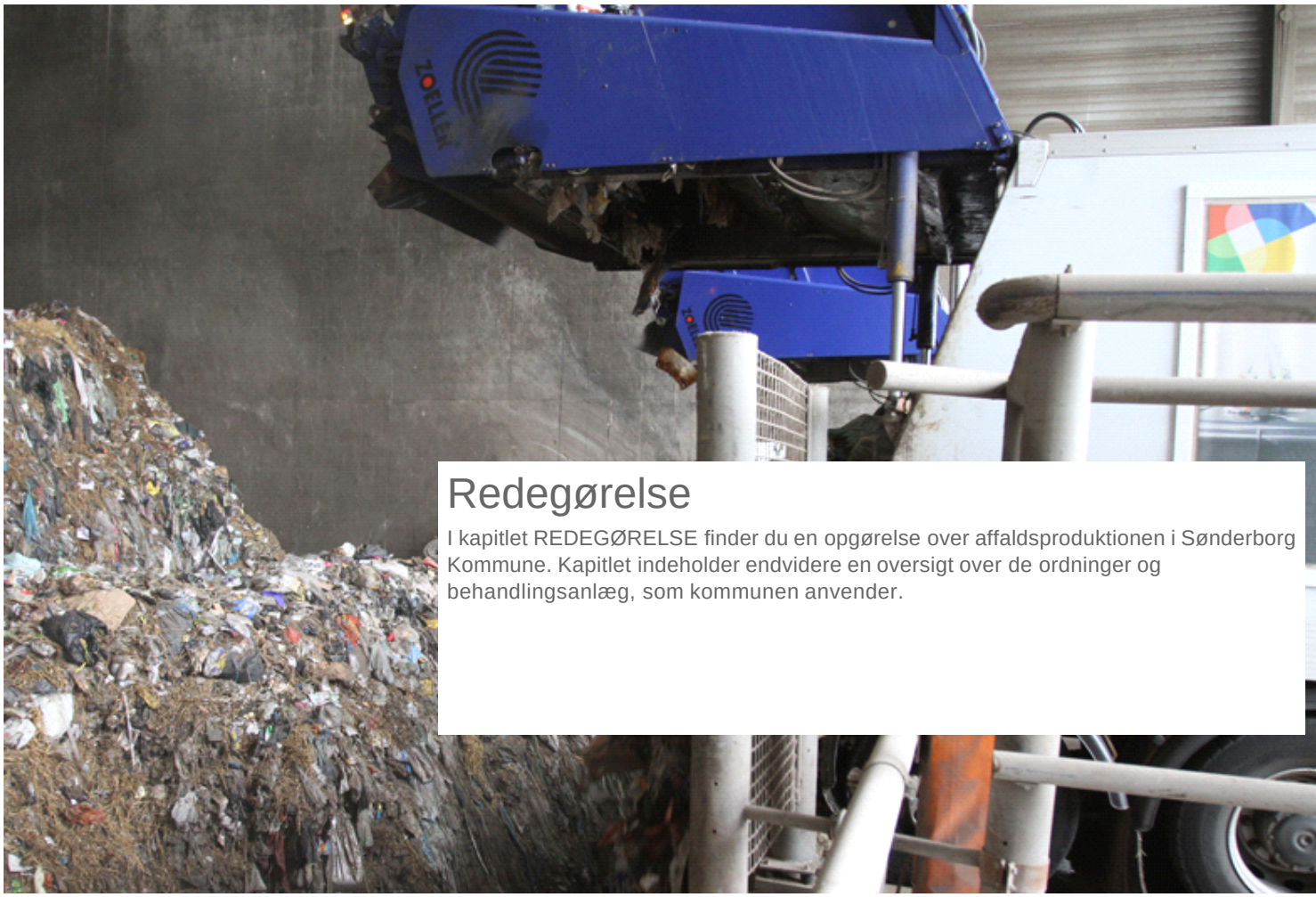

Redegørelse

I kapitlet REDEGØRELSE finder du en opgørelse over affaldsproduktionen i Sønderborg Kommune. Kapitlet indeholder endvidere en oversigt over de ordninger og behandlingsanlæg, som kommunen anvender.

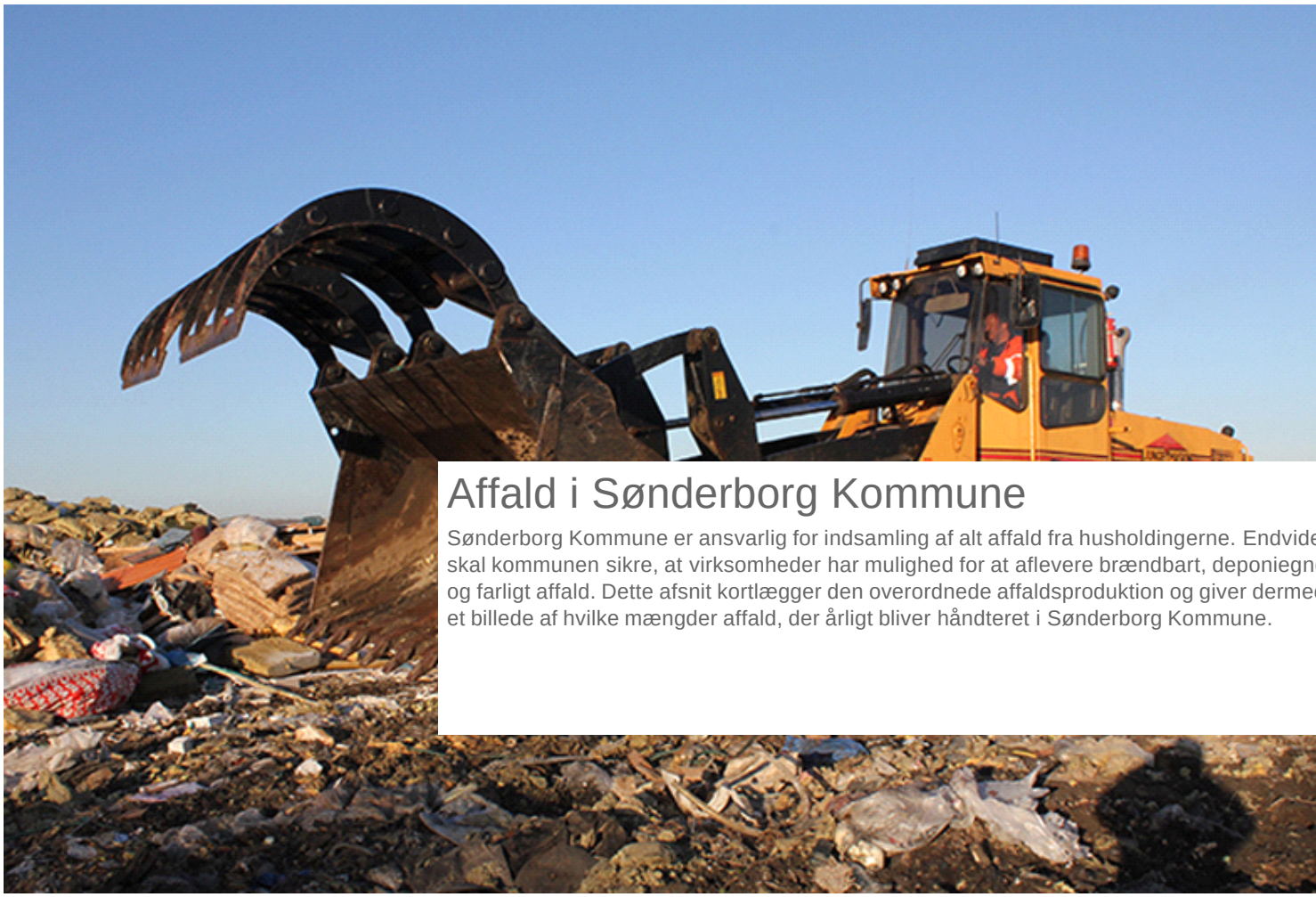

Affald i Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommune er ansvarlig for indsamling af alt affald fra husholdingerne. Endvide
skal kommunen sikre, at virksomheder har mulighed for at aflevere brændbart, deponiegn
og farligt affald. Dette afsnit kortlægger den overordnede affaldsproduktion og giver derme
et billede af hvilke mængder affald, der årligt bliver håndteret i Sønderborg Kommune.

Overblik over affaldsmængder i Sønderborg Kommune

I Sønderborg Kommune producerede vi i 2012 160.582 ton affald, hvoraf 45 % stammer fra husholdningerne og 55 % stammer fra virksomhederne.

I 2012 blev 74 % af det affald, der blev produceret i Sønderborg Kommune, indsamlet med henblik på genanvendelse, 21 % til forbrænding og kun 3 % blev deponeret. Dermed opfyldte Sønderborg Kommune den overordnede målsætning i den nationale Affaldsstrategi 2009-2012 om, at minimum 65 % af affaldet skulle genanvendes og maksimalt 26 % måtte forbrændes og 9 % måtte blive deponeret.

Affaldsmængder i Sønderborg Kommune, 2012 (ton)

	Genanvendelse	Forbrænding	Deponering	Andet	Total
Husholdninger	44.351	23.083	2.828	2.610	72.871
Virksomheder	74.359	10.175	2.158	1.018	87.711
Total	118.710	33.258	4.986	3.628	160.582

I de følgende afsnit opgøres affald fra husholdninger og virksomheder separat. For husholdninger præsenteres data fra 2013, mens affaldproduktionen fra virksomheder opgøres i tal fra 2012.

Affald fra husholdningerne

I perioden 2008 til 2013 blev der årligt indsamlet mellem 70.000-78.000 ton affald fra husholdningerne.

Fordelingen af husholdningsaffald (ton)

Husholdninger	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Genanvendelse	49.993	46.349	43.774	43.540	44.351	42.122
Forbrænding	26.044	25.683	25.635	25.685	23.083	21.674
Deponering	3.182	2.704	2.269	2.567	2.828	2.814
Særlig behandling	1.770	2.606	2.592	2.753	2.610	2.569
Total	80.928	77.342	74.271	74.545	72.871	69.056

Af tabellen ses det, at mængden af indsamlet affald falder i perioden 2008-2010, hvor finanskrisen er på sit højeste. Fra 2010 til 2011 er de indsamlede mængder forholdsvis ens. Fra 2012 ses endnu et fald. Faldet kan være begrundet i et øget nationalt fokus på affaldsminimering, og at borgerne - efter genbrugsordningen indførelse i 2012 - har fået et øget fokus på affald og på kompostering af grønt affald.

Resultatet af nye ordninger

I marts 2012 indførte vi nye ordninger, som skulle gøre det nemmere for borgeren at aflevere affald til genanvendelse. Tiltaget bestod af:

1. Genbrugsbeholderen - en henteordning for genanvendeligt affald hos alle husstande
2. Miljøstationer i alle sommerhusområder

Mængden af forbrændingsegnet affald var stabil i perioden 2008-2011, men falder i 2012 og 2013, da andelen af affald til genanvendelse stiger på grund af de nye ordninger. Først i 2013 har genbrugsbeholderen fungeret i et helt kalenderår, og mængden af affald til forbrænding er fra 2011 til 2013 faldet med 16 %.

Fra 2008 til 2009 sker der en reduktion af deponeringsegnet affald samtidig med, at andelen af affald til særlig behandling stiger. Baggrunden herfor er primært at imprægneret træ, der før gik til deponering, nu eksporteres til Tyskland, hvor der er mulighed for særlig behandling på et forbrændingsanlæg.

I 2012 kan håndværkerne ikke mere aflevere deponiaffald på containerpladserne gratis og andelen af husholdningernes aflevering af deponiaffald stiger samtidig med at virksomhedernes andel falder. Det kan være fordi håndværkerne lader deres kunder aflevere deres deponiaffald selv.

Præsentation af genanvendelsesmål

Opgørelsen af affaldsmængderne har to formål, dels at vurdere om affaldshåndteringen i Sønderborg Kommune har opfyldt de nationale krav i Affaldsstrategi 2009-2012, og dels at vurdere behovet for nye tiltag, der kan opfylde målene i regeringens Ressourceplan 2013-2018.

1. Afsnittet om genanvendelsesmål 2009-2012 gennemgår affaldsdata uden jord og bygge- og anlægsaffald for at kontrollere om renovationsordningerne sikrede, at vi overholdt kravene i den nationale affaldstrategi fra 2009-2012.
2. Miljøstyrelsen har i regeringens Ressourceplan 2013-2018 ændret

beregningsmetoden for benchmarking af kommunernes affaldshåndtering. Afsnittet om Genanvendelsesmål 2013-2018 præsenterer husholdningsaffaldet i forhold til denne beregningsmetode.

Genanvendelsesmål 2009-2012

Ifølge den nationale Affaldstrategi 2009-2012 skal vurderingen af, hvorvidt vi opfylder genanvendelsesmålene for peioden, ske på baggrund af en beregning, der ikke omfatter bygge og anlægsaffald og jord.

I denne beregning er andelen af affald til genanvendelse 31.400 ton i 2008 og 24.200 ton i 2011. I 2012 og 2013 stiger mængden til genanvendelse, mens den samlede mængde affald forbliver stabil. Som det vil fremgå i nedenstående redegørelse, er alle sigtelinjerne i de tidligere affaldsstrategier opfyldt.

Indsamlede mængder husholdningsaffald fratrukket bygge- og anlægsaffald og jord (ton)

Husholdninger	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Genanvendelse	31.399	26.582	25.544	24.206	28.173	28.327
Forbrænding	26.044	25.683	25.635	25.685	23.083	21.551
Deponering	3.182	2.704	2.269	2.567	2.828	2.814
Særlig behandling	1.770	2.606	2.592	2.753	2.610	2.569
Total	62.395	57.575	56.040	55.211	56.693	55.261
Bygge og anlægsaffald	15.692	12.742	11.956	12.813	10.991	8.238
Jord	6.842	7.025	6.275	6.521	5.502	5.543

Eksisterende mål for genanvendelse af husholdningsaffaldet

I de nationale affaldsstrategier 2005-2008 og 2009-2012 var sigtelinjerne for husholdningsaffaldet følgende:

- minimum 33 % til genanvendelse
- maksimum 60 % til forbrænding
- maksimum 7 % til deponering

Beregningsmetode

I opgørelsen af genanvendeligt affald skulle byggeaffald og jord ikke medtages. Da det blev regnet som affald fra bygge- og anlægsbranchen.

Opfyldte sigtelinjer

I de nationale affaldsstrategier 2005-2008 og 2009-2012 var der sigtelinjer for, hvor stor en andel hver behandlingsform måtte udgøre i forhold til husholdningsaffaldet. I tabellen herunder er fordelingen præsenteret for Sønderborg Kommune.

Fordelingen af behandlingsformer for husholdningsaffald fratrukket bygge- og anlægsaffald og jord (ton)

Husholdninger	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Genanvendelsesandel	50 %	46 %	46 %	44 %	50 %	51 %
Forbrændingsandel	42 %	45 %	46 %	47 %	41 %	39 %
Deponiandel	5 %	5 %	4 %	5 %	5 %	5 %
Særligt behandling	3 %	4 %	4 %	5 %	4 %	5 %

Genanvendeligt affald

I forhold til beregningsmetoden fra den nationale affaldsstrategi 2009-2012 var andelen af genanvendt husholdningsaffald omkring 50 % i 2008 og faldt efter finanskrisen til 45 % i perioden 2009 til 2011. Som følge af de nye ordninger for genanvendeligt affald, som vi indførte i marts 2012, stiger andelen til 50 % i 2012 og 51 % i 2013.

Sigtelinjen var for 2011 33 %, og ifølge Miljøstyrelsens nationale statistik var landsgennemsnittet i 2011 36 %.

Forbrændingsegnet affald

Husholdningsaffald til forbrænding har været stabil i perioden 2008-2011, hvilket svarede til en andel på 44-46 % i 2009-2011. Andelen falder til 39 % i 2013, hvor genbrugsbeholderen har fungeret i et helt kalenderår.

Sigtelinjen var for 2011 maksimalt 60 %, og ifølge Miljøstyrelsens nationale statistik var landsgennemsnittet i 2011 56 %.

Deponeringsegnet affald

Andelen af husholdningsaffald til deponi udgjorde i 2013 5 %. Sigtelinjen var for 2011 maksimalt 7 %, og ifølge Miljøstyrelsens nationale statistik var landsgennemsnittet i 2011 4 %.

Læs mere her

Redegørelse - Genanvendelse

Affaldsstatistik 2011

Genanvendelsesmål 2013-2018

I den nationale ressourceplan har Miljøstyrelsen valgt at fokusere på færre fraktioner. De genanvendelige affaldsfraktioner er organisk affald, papir-, pap-, plast-, glas-, metal- og træaffald. Restaffald er dagrenovation og stort og småt brændbart. Haveaffald, bygge- og anlægsaffald, WEEE-affald samt affald til særlig behandling og deponi medregnes ikke.

Genanvendelseprocenten i Sønderborg Kommune

I tabellen herunder ses genanvendelsesprocenten for årene 2008 til 2013.

I starten af perioden var andelen til genanvendelse mellem 30-32 %, efter opstarten af genbrugsbeholderen stiger genanvendelsesprocenten til 35,6 % i 2012 og 37,6 % i 2013. På landsplan var genanvendelsesprocenten 22 % i 2011.

Genanvendelseprocent for husholdningsaffald i Sønderborg Kommune

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Genanvendt dagrenovationsaffald	12.453	12.312	11.542	11.074	12.742	12.980
Dagrenovation til forbrænding	21.961	21.745	21.630	21.668	19.309	18.001
Stort og småt brændbart	4.083	3,938	4.005	4.017	3.774	3.551
Genanvendelses procent	32,3%	32,4%	31,0%	30,1%	35,6%	37,6%

Behov for nye tiltag

Mens Sønderborg Kommunes affaldsordninger sikrer at 37,6 % af husholdningsaffaldet bliver genanvendt i 2013, er der stadigvæk langt op til regeringens mål om at opnå en genanvendelsesprocent på 50 % i 2022.

Stigningen fra 30 til 37 % fra 2011 til 2013 krævede etablering af en ny indsamlingsordning og overgang til 14-dagstømning af dagrenovationsaffaldet.

Det vil ikke være muligt at opfylde kravet blot med én løsning. Derfor vil løsningsmodellen for at nå målet være at spille på mange tangenter. For at opnå en yderligere forøgelse på 12,3 %, skal vi både forbedre sorteringen i eksisterende ordninger samtidig med, at vi åbner op for at genanvende andre affaldstyper, end vi hidtil har gjort.

Vi vil søge at opfylde ressourceplanens mål med en effektiv og fremtidssikret metode, men det vil få økonomiske konsekvenser og kræver en større sortering hos borgerne.

Potentialet for enkelte tiltag

I afsnittet om Genanvendelse af affald fra husholdninger redegør vi for potentialet af bedre sortering og fuld udnyttelse af den nye henteordning. Undersøgelsen viser, at hvis vi kunne få borgerne til at udsortere alt genanvendeligt affald til genbrugsbeholderen, vil vi kunne opnå en genanvendelsesprocent på 47. Mens en samtidig fuld sortering af affaldet i småt brændbart vil øge genanvendelsesprocent til 49,8.

I afsnittet om Genanvendelse af organisk affald redegør vi for potentialet ved

Nyt mål for genanvendelses af hudholdningsaffaldet

I ressourceplanen "Danmark uden affald" fra 2014, har Miljøstyrelsens en målsætning om 50 % genanvendelse af husholdningsaffaldet.

Ny beregningsmetode for genanvendelsesprocenten

Genanvendelsesprocenten er den andel, som de genanvendelige affaldsfraktioner udgør af husholdningsaffaldet:

Som noget nyt opgøres husholdningsaffaldet uden farligt affald, elektrisk og elektronisk affald, bygge- og anlægsaffald, have- og parkaffald samt deponiaffald.

Formel

Genanvendt Organisk affald, papir-, pap-, plast-, glas-, metal-, tøj- og træaffald

---

Dagrenovation, småt og stort forbrændingsegnet affald og de genanvendelige fraktioner.

udsortering af organisk affald til næringsstofsudnyttelse og biogas. Her viser kortlægningen, at baseret på andre kommuners erfaringer, kan vi regne med at udsortere omkring 50 %. Det er herefter vores vurdering, at en henteordning for organisk affald kan sikre en samlet genanvendelsesprocent på 51 %.

Læs mere her

Ressourceplan 2013-2018, Danmark uden affald

Initiativer for alle

Affald fra virksomheder

Opgørelsen over virksomhedernes affaldsproduktion er dannet på baggrund af de data, som virksomheder, transportører, indsamlere og affaldsbehandlingshandlingsanlæg indberetter til affaldsdatasystemet.

Ved indførelse af affaldsdatasystemet har Miljøstyrelsen udbygget sektorbegrebet, så der udover industri, bygge- og anlæg, service og spildevandsanlæg skal ses specifikt på affaldsproduktionen fra primærproducenterne (landbrug, jagt og skovbrug) og forsyningssektoren (el-, gas- og fjernvarmeforsyning).

Virksomhedernes affaldsproduktion og behandling i 2012 (ton)

	Genanvendelse	Forbrænding	Deponering	Særlig behandling	Total
Industri	28.541	3.612	1.277	456	33.885
Bygge- og anlæg	26.199	857	349	25	27.430
Service	12.226	5.392	418	490	18.526
Vandforsyning m.v.	7.011	112	8	2	7.133
Landbrug, jagt og skovbrug	169	182	102	37	491
El-, gas og fjernvarmeforsyning	204	21	4	8	238
Total	74.359	10.175	2.158	1.018	877.11

Virksomhederne i Sønderborg Kommune dannede i 2012 ca. 83.654 ton affald. Heraf gik 85 % til genanvendelse og 12 % til forbrænding. Det er en forbedring i forhold til 2006, hvor 82 % blev genanvendt og 15 % gik til forbrænding. Andelen af affald til deponi og særlig behandling var henholdsvis 2 og 1 % i begge år. Ud af de 1.018 ton til særlig behandling udgør farligt affald 46 % (473 ton).

Det ses endvidere, at primærproducenterne og forsyningssektoren står for 1 % af det samlede erhvervsaaffald. Andelen af primærproducenternes affald er givetvis meget større, idet virksomhederne ofte har en intern affaldshåndtering. Det kan eksempelvis være ved kompostering, udbringning på marker, varmeproduktion eller salg af restprodukter uden om affaldssystemet, fx flis, foder eller gødning.

Sigtelinjer for 2009 til 2012 for genanvendelse og deponi

I den nationale Affaldsstrategi 2009-2012 var sigtelinjerne for branchernes affaldshåndtering videreført fra Affaldstrategi 2005-2008 og fastsat på sektorniveau.

Foruden primærproducenterne er sigtelinjerne opfyldt for alle sektorerne.

Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2012 på sektorniveau

	Genanvendelse		Deponi	
	Sigtelinje	2012	Sigtelinje	2012
Industri	65 %	84 %	15 %	4 %
Bygge- og anlæg	90 %	96 %	-	1 %
Service	50 %	66 %	5 %	3 %
Spildevandsforsyning	50 %	98 %	5 %	0 %
Landbrug, jagt og skovbrug	65 %	34 %	15 %	21 %

Læs mere her

Redegørelse - Genanvendelse - Erhvervsaffald

Initiativer - Genanvendelse - Erhvervsaffald

Redegørelse - Genanvendelse - Bygge- og anlægsaffald

Initiativer - Genanvendelse - Bygge- og anlægsaffald

Affaldsprognose i planperioden

Erfaringsmæssigt vokser affaldsproduktionen sammen med den økonomiske vækst. Forbrugerne køber mere under højkonjunktur, hvilket betyder at virksomhederne producerer mere og servicesektoren sælger mere. Omvendt falder forbruget, produktionen og salget af serviceydelser ved lavkonjunktur. Men der er mange andre faktorer, der har betyding for affaldsproduktionen. Fx er affaldsmængderne afhængige af virksomhedernes produktionsvalg, forbrugernes fokus på affald og producenternes emballagevalg. Tiltag som krav til kildesortering og bedre priser på genanvendelige fraktioner ændrer derimod affaldssammensætningen.

Fremskrivning af affaldsmængder

Fremskrivningen af affaldsproduktionen i Sønderborg Kommune er baseret på Miljøstyrelsens nationale prognose fra 2011, hvor forskellige affaldsfraktioner fremskrives på baggrund af deres elasticitet i forhold til den nationale vækst.

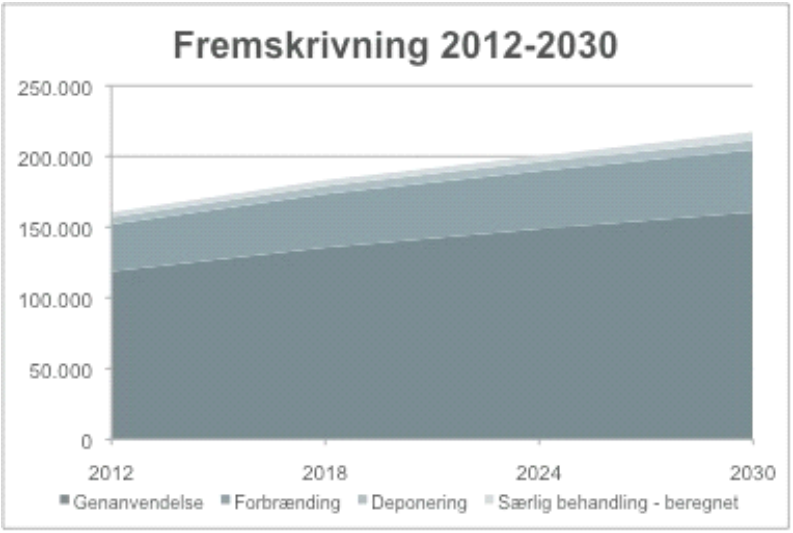

Miljøstyrelsens fremskrivninger bygger på finansministeriets Adam-model, som forudsætter en forsat vækst. Adam-modellen har ikke før kunnet forudsige lavkonjunkturer og i Miljøstyrelsens prognose, fremskriver modellen en positiv langsigtet årlig vækst indtil 2050.

De manglende forbehold for lavkonjukturer er reflekteret i den fremskrevne stigning i affaldsmængderne. I planlægningen er det derfor nødvendigt at forvente, at affaldsmængderne i perioder vil stagnere eller være negative. Et realistisk estimat på fremtidens affaldsmængder er, at fremskrivningen af affaldsmængder over en langsigtet periode halveres, men vi kan ikke give et bud på, hvornår stagnationerne sker.

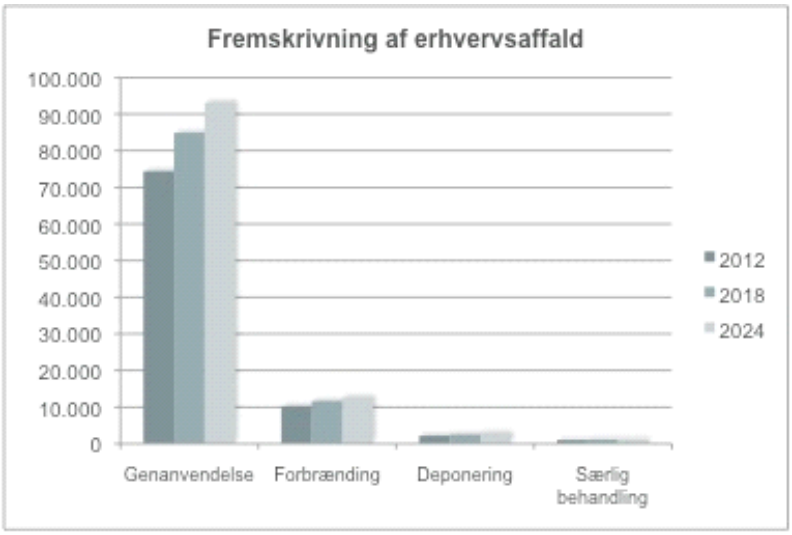

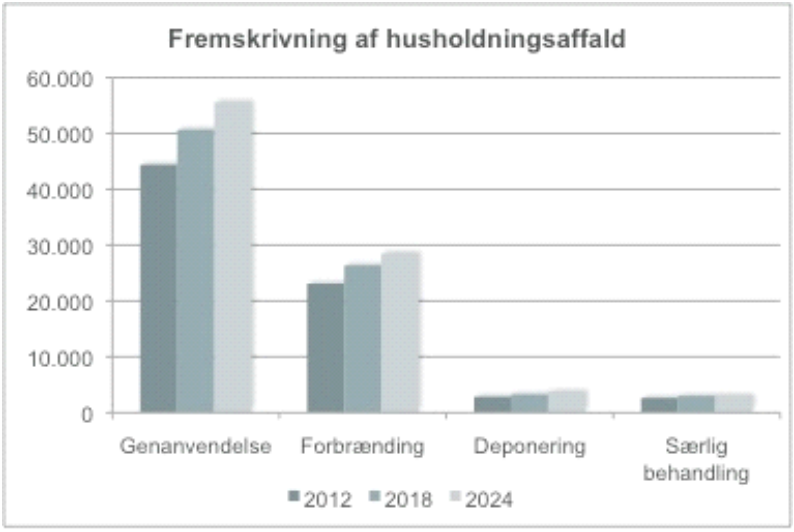

Fordeling af fremtidens affald

Mens mængden af affald stiger sammen med den økonomiske vækst vil fordelingen i håndteringsform være mere afhængig af forbrugernes og virksomhedernes holdninger til affaldsproduktionen.

- Lykkes de kommende tiltag om affaldsforebyggelse, vil stigningen i affaldsmængderne være mindre end antaget.
- Lykkes de kommende tiltag om forbedret sortering, mere fokus på genanvendelsespotentialer i produkter og den teknologiske udvikling af genanvendelsesteknologier, vil mængderne til genanvendelse stige og mængderne til deponi og forbrænding vil falde.

I det følgende vil fremskrivningens resultater for affald til forbrænding, deponi og særlig behandling blive diskuteret i forhold til de faktorer, der kan have betydning for affaldsmængden.

Forbrændingsegnet affald

Ifølge fremskrivningen vil mængden af affald til forbrænding stige fra 33.000 ton til 38.000 ton indtil 2018 og op til 41.000 ton i 2024. Affald til forbrænding fra husholdningerne er madaffald, møbler, tæpper, småt brændbart og fejlsorteret affald. Erhvervsaffald til forbrænding er forurenet emballage, fødevarerester, stort og småt brændbart og fejlsorteret affald.

Faktorer som kan reducere mængden af affald til forbrænding:

- Øget fokus på genbrug
- Øget fokus på genanvendelse af de tørre fraktioner
- Udsortering af organisk affald
- Udsortering af deponiegnet affald
- Henteordning for affald til særlig behandling
- Øget genbrug af og udvikling af genanvendelsesteknologier for møbler og tæpper
- Ændring i emballagetyper til genanvendelige materialer
- Affaldsminimering - mindre spild kampagner mv.
- Tilsynsindsats hos virksomheder
- Øgede behandlingspriser hos SKVV
- Liberalisering af erhvervsaffaldet

Faktorer som kan forøge mængden af affald til forbrænding

- Økonomisk vækst
- Udsortering af haveaffald til forbrænding
- Henteordning for haveaffald
- Ændring af kraftvarmeværkets status til teknisk anlæg med godkendelse til forbrænding af imprægneret træ
- Større udsortering af lettere forurenet byggeaffald
- Manglende fokus på at informere borgerne om udsortering og genanvendelse
- Strukturelle ændringer i de lande vi importerer affald fra

Det er vores vurdering, at mængden af affald til forbrænding vil falde i planperioden, fordi udsortering af organisk affald og øget fokus på genanvendelse og genbrug vil have en større betydning på mængden af affald end den økonomiske vækst har.

Faldet i affaldsmængderne til kraftvarmeværket vil kunne substitueres af biomasse og import af affald fra lande, som ikke har en veludbygget forbrændingssektor.

Deponiegnet affald

Ifølge fremskrivningen vil mængden af affald til deponi stige fra 5.000 ton i 2012 til 5.700 ton indtil 2018 og op til 6.500 ton i 2024. Affald til deponi fra husholdningerne og erhverv er porcelæn, farvet sanitet, glaseret tegl, glasfiber, lettere forurenet bygge- og anlægsaffald, glasuld, Rockwool, asbestholdige materialer, eternit og fejlsorteret affald til genanvendelse, forbrænding og særlig behandling. Erhvervsaffald til deponi er desuden glas- og sandblæsningsmateriale, filterstøv, slam fra rensningsanlæg og slagger fra forbrændingsanlæg.

Faktorer som kan reducere mængden af affald til deponi

- Øget fokus på genbrug
- Øget fokus på genanvendelse
- Udsortering af fx farvet sanitet, glaseret tegl og Rockwool til genanvendelse
- Øget genbrug af og udvikling af genanvendelsesteknologier for glasfiber og eternit mv.
- Tilsynsindsats hos virksomheder
- Øgede behandlingspriser hos Skodsbøl Deponi
- Liberalisering af affald fra erhverv

Faktorer som kan forøge mængden af affald til deponi

- Økonomisk vækst

- Henteordning for affald til særlig behandling samt småt deponiegnet affald
- Større udsortering af lettere forurenet byggeaffald
- Manglende fokus på information om udsortering og genanvendelse

På baggrund af disse forskelligrettede faktorer er det svært at vurdere, om affaldsmængden til deponi vil stige eller falde. På den ene side vil indførelsen af henteordninger og det øgede fokus på selektiv nedrivning forøge mængderne til deponi. På den anden side vil udviklingen i genanvendelseteknologier ændre klassificeringen, så færre affaldstyper er deponiegnet.

Affald til særlig behandling

Ifølge fremskrivningen vil mængden af affald til særlig behandling stige fra 3.600 ton i 2012 til 4.100 ton i både 2018 og 2024. Affald til særlig behandling fra husholdningerne og erhverv er klinisk risikoaffald, medicinrester, farligt affald, olie, plastik maling, vinduer med rammer, imprægneret træ, stærkt forurenet bygge- og anlægsaffald, batterier, blyakkumulatorer og WEEE affald (stort og småt elektronisk affald). Erhvervsaffald til særlig behandling er fx stærkt forurenet glas- og sandblæsningsmateriale og filterstøv, olie fra olie- og benzinudskilleranlæg, fedt fra fedtudskilleranlæg og døde dyr.

Faktorer som kan reducere mængden af affald til særlig behandling:

- Øget fokus på substitution af kemikalier og farlige stoffer
- Eventuelle kommende afgifter på farligt affald
- Øget fokus på affaldsminimering
- Udvikling af genanvendelsesteknologier for glasfiber og eternit mv.
- Tilsynsindsats hos virksomheder
- Øgede behandlingspriser

Faktorer som kan forøge mængden af affald til særlig behandling

- Økonomisk vækst
- Reviderede regler for klassificering af farligt affald
- Øget tilsynsindsats hos virksomheder
- Henteordning for affald til særlig behandling
- Større udsortering af stærkt forurenet byggeaffald, herunder øget fokus på PCB
- Information og kampagner om udsortering af affald til særlig behandling

De enkelte faktorers betydning kan være svære at estimere, men en henteordning for affald til særlig behandling hos husholdningerne samt små og mellemstore virksomheder og det øgede fokus på forurenet bygge- og anlægsaffald vil være de dominerende faktorer. Der er derfor et betydeligt potentiale for at mængden af affald til særlig behandling vil stige i perioden indtil 2020.

Affaldsplan 2010-2020

Affaldsplanen 2010-2020 for Sønderborg Kommune havde fokus på de problemer og afledte konsekvenser, som fulgte med den stigning i affaldsmængderne, som skete indtil 2008.

De fire målsætninger var:

- Mindske stigningen i affaldsmængder med 1 % pr år for både husholdninger og erhverv i forhold til 2008
- Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes
- Øge genanvendelsen
- Holde kommunen ren

Opfyldelse af målsætninger i Affaldsplan 2010-2020

Sønderborg Kommune har i samarbejdet med Sønderborg Forsyning gennemført størstedelen af de planlagte initiativer og forsøgt at opfylde affaldsplanens målsætningerne.

Mindske stigningen i affaldsmængderne

Målsætningen om reduktion af stigningen i affaldsmængderne er opnået. Primært fordi affaldsproduktionen faldt som et resultat af finanskrisen, effekten af vores tiltag har derfor ikke kunne måles.

Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes

Der er sket en større udsortering af affald til genanvendelse. I perioden har vi både indført nye indsamlingsordninger, sat fokus på øget genanvendelse og holdt konferencer om at forbedre produkternes affaldspotentiale. Hvert tiltag har nok en del af æren.

Øge genanvendelsen

Øget genanvendelse er opnået med indførelsen af genbrugsbeholderen, henteordningen hos etageboliger og miljøstationer i sommerhusområderne.

Holde kommunen ren

Om kommunen er ren, er svært at måle, idet der ikke foreligger et konkret tidsforbrug på oprydning af offentlige arealer. Der er gennemført kampagner, og der er påbegyndt opsætning af nye skraldespande i midtbyerne, som bedre kan håndtere borgernes affald.

Tiltag i planperioden 2009-2013

Mål for Affaldsplan 2010-2020		Ansvarlig	Tidfrist	Gennemført/hvordan
Mindske stigningen i affaldsmængderne med 1 % point pr år				
1	Information om affaldsforebyggelse	Sønderborg Forsyning	Alle år	Gennemføres løbende
2	Nej tak til reklamer	Sønderborg Forsyning	2010	Gennemført i 2012
3	Brugertilfredshedsundersøgelser	Sønderborg Forsyning	Alle år	Gennemført
4	Information om affaldsforbyggelse og klima for erhverv	Sønderborg Kommune	Alle år	Gennemført i 2013

5	Grønt Netværk	Sønderborg Kommune	Alle år	Kommunen er trådt ud af Grønt Netværk, men samarbejder om emner med lokal interesse
6	Kortlægning af affald i kommunens institutioner	Sønderborg Kommune	2011	Gennemført
7	Byttebørs	Sønderborg Kommune	2010	Devis gennemført Interne byttebørser for kommunalt ansatte og offentlige institutioner
8	Krav til indkøb i kommunen	Sønderborg Kommune	2010	Indført i indkøbsstrategi
Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes				
9	Grønne indkøb hos husholdningerne	Sønderborg Forsyning	2010	
10	Nyt regulativ for husholdningsaffald	Sønderborg Kommune	2010	Gennemført
11	Information om sortering	Sønderborg Forsyning	Alle år	Gennemføres løbende
12	Mulighed for flytning og renovering af containerpladser undersøges	Sønderborg Forsyning	2011 2012	Gennemført. Vesterlund og Gråsten containerpladser er renoveret
13	Grønne indkøb hos erhverv	Sønderborg Kommune	Alle år	Konference om affaldsminimering i 2012
14	Nyt regulativ for erhvervsaffald	Sønderborg Kommune	2010	Gennemført
15	Tilsyn og information	Sønderborg Kommune	Alle år	Gennemført
16	Grønne indkøb i kommunes institutioner	Sønderborg Kommune	2010	Indført i indkøbsstrategi
Øget genanvendelse				
17	Husstandsindsamling af genanvendeligt affald med uddeling af kompostbeholdere og 14 dagstømning af restaffald	Sønderborg Forsyning	2011	Genbrugsordning i marts 2012 og miljøstationer i sommerhusområder
18	Forsøgsordning med mobilflishugger	Sønderborg Forsyning	2011	Ikke gennemført
19	Tilsyn med fokus på sortering hos erhverv	Sønderborg Kommune	Alle år	Miljøtilsynet har haft fokus på virksomheder- nes affaldshåndtering
20	Indgangskontrol på Kraftvarmeværket	Sønderborg Forsyning	Alle år	Gennemført ved løbende stikprøve kontrol
21	Kontakt til nyetablerede virksomheder	Sønderborg Kommune	Alle år	Registrering af nye virksomheder fra 2011 Erhvervskontakten for nye virksomheder siden 2013

22	Hvid sanitet og andet genanvendeligt affald der i dag deponeres skal til genanvendelse	Sønderborg Forsyning	2010	Gennemført for hvid sanitet og rentabiliteten analysers for genanvendelse af farvet sanitet og rockwool
Holde kommune ren				
23	Sortering i gademiljøet - affaldsegnede skraldespande	Sønderborg Kommune	2011	Sortering i bymiljøet er blevet fravalgt. I 2012 er affaldsegnede skraldespande blevet opsat på forsøgsbasis
24	Kampagner om affald i naturen	Sønderborg Kommune	Alle år	Gennemført i 2013

Affaldsforebyggelse og genbrug

Her kan du læse om hvilke tiltag, der de seneste år er blevet gjort for at fremme affaldsforebyggelse og genbrug.

Husholdningernes affaldsforebyggelse og genbrug

Husholdningernes totale affaldsproduktion består både af den del, der går direkte i affaldsbeholderne ved husstanden (forbrændingsegnet og genanvendeligt) og det affald, der bliver afleveret på containerpladserne.

Det fremgår af nedenstående tabel, at den totale affaldsproduktion, i perioden 2010-2013, er faldet med 7,1 %.

Husholdningernes affaldsmængde i Sønderborg (ton)

	2010	2011	2012	2013
Total (ton)	37.184	36.769	35.824	34.531
Kg pr husstand	1.055	1.033	1.006	968
Kg pr borger	489	483	471	457

På landsplan blev der i 2011 indsamlet knap 2,4 mio ton affald fra husholdninger, hvilket svarer til 969 kg pr husstand, eller at hvert medlem af husstanden producerede 447 kg om året.

I Sønderborg blev der i 2013 indsamlet 34.531 ton affald fra husholdningerne, hvilket svarer til 968 kg pr husstand. Det svarer i gennemsnit til 457 kg pr indbygger.

Det kan være svært præcis at sige, hvorfor mængderne i Sønderborg er større end landsgennemsnittet. Dog kan en faktor være, at vi har en stor andel af husstande i parcelhuse, som erfaringsmæssigt har mere affald end eksempelvis familier i etageboliger. En anden faktor kan være den korte afstand til Tyskland, hvor borgerne nemt kan købe store mængder dåsesodavand og øl, som registreres i affaldsmængderne i modsætning til emballage pålagt pant.

Affaldsforebyggelse

Som vi ser i ovenstående tabel, er der sket et fald i den samlede affaldsmængde pr person. Baggrunden for de faldende mængder er formentlig en sammensætning af flere faktorer. Finanskrisen har haft indvirkning på den enkelte husstands rådighedsbeløb. De enkelte husholdninger kan have truffet et bevist valg om ikke at smide ud. Og der findes en bred vifte af energivenlige produkter, der ofte har en længere holdbarhed.

Endvidere har kampagner om affaldsforebyggelse og genbrug i de senere år spillet en stor rolle i medierne.

- Miljøstyrelsen har lanceret kampagnen Brug mere - Spild mindre. Kampagnen opfordrer til mindre spild, brug af elektroniske løsninger i stedet for breve, køb af kvalitetsprodukter, genbrug og forlængelse af levetiden af elektroniske produkter. Kampagnen er blevet efterfulgt af et fokus i medierne på genbrug af materialer og brug af madrester.
- Sønderborg Forsyning har informeret om affaldsminimering og Reklamer nej tak ordningen.

Genbrug

En yderligere faktor, der kan begrunde husholdningernes faldende affaldsmængder, er fokus på genbrug. Efter en periode med økonomisk frihed har særligt finanskrisen været en medvirkende faktor til, at genbrug igen er et hit. Digitaliseringen har endvidere medført, at det er nemt og hurtigt at sælge og købe brugte varer på internettet.

Sønderborg Forsyning har i de senere år ombygget genbrugshjørnerne til bemandede genbrugsbutikker på de større containerpladser. Mængden af affald til genbrug er ca. 50 ton årligt, og i 2013 omsatte genbrugsbutikkerne for ca. 1,55 million kr. og sparede derved ca. 40.000 kr i reducerede omkostninger til bortskaffelse.

I 2014 er genbrugsordningen udvidet med et genbrugsbyggemarked på Nørrekobbel Containerplads, hvor virksomheder og borgere kan aflevere og finde brugbare byggematerialer samt redskaber. Byggematerialerne kan med fordel anvendes til renoveringsprojekter eller til at bygge et helt nyt hus af genbrugsmaterialer.

Læs mere her

Initiativer - Affaldsforebyggelse og genbrug - Husholdninger

Virksomhedernes affaldsforebyggelse og genbrug

Vi har ikke data til rådighed, der kan vise, hvorvidt virksomhederne har reduceret deres affaldsproduktion. Skiftet fra ISAG til affaldsdatasystemet har medført, at data for virksomhedernes affaldsproduktion og håndtering ikke er sammenlignelige.

Følgende indikatorer underbygger dog, at affaldsforebyggelse er blevet aktuelt.

Affaldsforebyggelse for erhverv

I de senere år har der været stort fokus på virksomhedernes affaldsproduktion. Finanskrise, ressourceknaphed og generelt øget miljøbevidsthed har haft den virkning, at flere virksomheder er begyndt at finde metoder, hvormed de kan udnytte de ressourcer, der er i genanvendeligt affald.

I 2007 indgik Sønderborg Kommune i samarbejdet om Project Zero. Det overordnede formål med projektet er at gøre Sønderborgområdet CO_2-neutral i 2029. De sidste 7 års arbejde med fastsættelse af baseline, udarbejdelse af to Roadmaps, samt implementering af mange initiativer med fokus på energi, har øget virksomhedernes bevisthed om deres energi- og ressourceforbrug.

Genbrug for industrien

Flere og flere virksomheder genbruger de elementer, der ikke længere skal indgå i en produktion. Der findes eksempelvis et stort marked for køb og salg af brugte industrimaskiner. I perioden har der været et større fokus på industriel symbiose hvor elementer, der før blev betragtet som spildprodukter for en virksomhed, bliver brugt som indput hos andre virksomheder.

Læs mere her

Initiativer - Affaldsforebyggelse og genbrug - virksomheder

Kommunale institutioners affaldsforebyggelse og genbrug

Affaldsforebyggelse i kommunale institutioner

Sønderborg Kommune har ved følgende punkter gjort en indsats for at forebygge affald.

Grønne Indkøb

En stor del af affaldsforebyggelsen i Sønderborg Kommunes institutioner og virksomheder sker igennem kommunens indkøbsaftaler, hvor der stilles krav til produkterne. Det kan fx være miljøcertification, grøn profil, at varerne skal overholde Miljøstyrelsens anbefalinger og krav om minimum emballage. Det implemeteres ved, at der stilles grønne krav i udbudsmaterialet til indkøbsaftalerne, og virksomheder vælges udfra både pris og grøn profil.

Sønderborg Kommune er med i Partnerskab for offentlige grønne indkøb.

Levetid og kvalitet

Indkøbspolitiken har også krav til levetid og kvalitet, der sikrer, at de indkøbte produkter holder længere. Både producentens grønne profil og kvaliteten skal gå hånd i hånd.

Mindre papir

Indkøb skal foregå elektronisk - både bestilling og fakturering.

I 2013 er vi begyndt at sende alt post til virksomheder elektronisk. Post til borgerene sender vi elektronisk, såfremt modtageren har en e-boks eller postkasse på borger.dk. Herved reduceres affald fra print, konvolutter og brevpapir.

Økologimål

Sønderborg Kommune har et mål for økologiomlægning, som skal kombineres med affaldsforebyggelse, så den lavere spildprocent kan finansiere en del af merprisen for økologi.

Farligt affald

Farlige stoffer hindres ved at stille krav i udbudsmaterialet om, at Miljøstyrelsens anbefalinger skal overholdes. Det vil sige ingen pvc, phtalater, kræftfremkaldende stoffer eller lign. Derudover er der krav til EU's Blomst eller Svanemærke.

Genbrug i kommunale institutioner

De kommunale institutioner og forvaltningen i Sønderborg Kommune har fokus på genbrug. Når en afdeling flytter, eller når der sker administrativ omstrukturering, bliver eventuelt overskydende kontormateriel samlet sammen, og de øvrige afdelinger har herefter mulighed for at overtage dette.

Læs mere her

Sønderborg Kommunes indkøbspolitik forpligter kommunens afdelinger og institutioner til at følge politikens mål og benytte de indgående indkøbsaftaler.

De overordnede krav til kommunens institutioner er :

- Reduceret lagerføring af varer
- Planlagte indkøb med månedlig levering
- Indkøb med livcyklusperspektiv
- Mindske Spild
- Miljømærkede varer - Eu's Blomst eller svanemærket
- Varene skal overholde ILO-konventionerne.

Genanvendelse

Her kan du læse om hvilke tiltag, der de seneste år er blevet gjort for at fremme genanvendelse, og hvor vi ser, at der er et indsamlingspotentiale.

Husholdningsaffald

Indsamlingordningerne for genanvendeligt husholdningsaffald i Sønderborg Kommune består af:

- Genbrugsbeholder til genanvendeligt affald hos alle husstande
- Affaldsøer ved etageboliger, baseret på genbrugsbeholdere eller seperate beholdere
- Miljøstationer ved problemadresserne i Sønderborg indre by og i sommerhusområder
- Containerpladser

Indtil 2012 var indsamlingen baseret på containerpladser og miljøstationer med papir, glas og dåser. Ændringen i indsamlingsmønsteret fremgår af tabellen nedenfor.

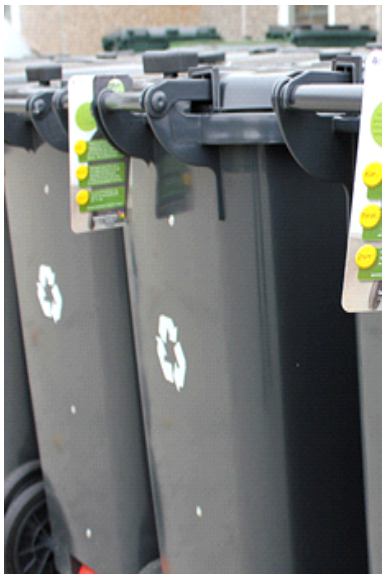

Fordeling af genanvendeligt husholdningsaffald på indsamlingsordning (ton)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Miljøstationer og genbrugsbeholder	2.050	2.337	2.336	1.987	5.254	6.397
Containerpladser	12.807	12.361	11.478	11.885	8.575	6.684
Total til genanvendelse	12.453	12.312	11.542	11.074	12.742	13.081

Ved at etablere genbrugsbeholder-henteordningen er mængden af pap, papir, folie, glas, metal- og plastemballage øget med 33 %. Samlet set har ordningen øget indsamlingen af genanvendeligt affald til 13.081 ton i 2013, hvilket er en forøgelse på 14,8 % i forhold til 2010 og 2011. Samtidig er mængden af dagrenovation samt stort og småt brændbart faldet med 16,6 % til 21.472 ton i 2013.

Fordeling af affaldet

Henteordningen og miljøstationerne indsamler 88 % af pap, papir, folie, glas-, metal- og plastemballage. Borgerne bruger til gengæld containerpladserne til at aflevere stort papemballage, stort metalskrot og træ. Containerpladserne håndterer 51 % af det genanvendelige husholdningsaffald, hvilket i 2013 var 7.875 ton. Herudover indsamlede containerpladserne 36.800 ton andet husholdningsaffald i form af haveaffald, byggeaffald, deponiaffald og affald til særligt behandling samt 5.500 ton erhvervsaffald.

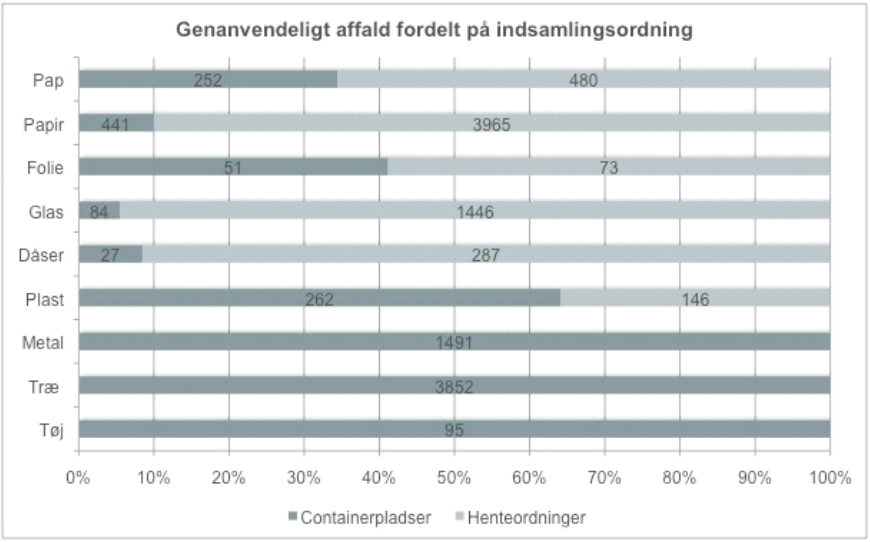

Indsamlingspotentiale

Vi indsamler en stor del af det genanvendelige affald, men kortlægninger af indholdet i affaldsbeholdere og containere med småt brændbart viser, at der stadigvæk er et stort sorteringspotentiale.

Ifølge undersøgelsen foretaget af Econet (Sønderborg Forsynings kortlægning af indholdet i skaldespandene) fra foråret 2013, indeholder beholderne til restaffald 18 % genanvendeligt affald, eller samlet 3.200 ton.

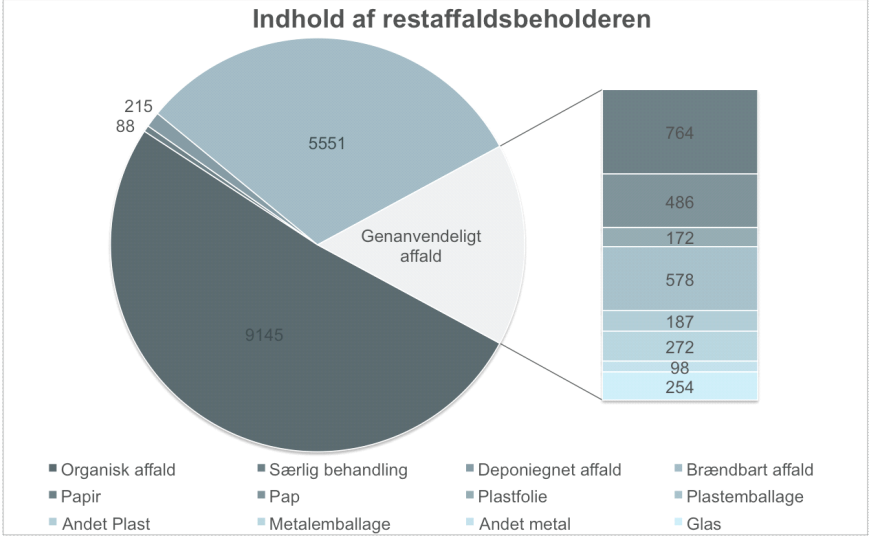

Econet analysen af indholdet i containeren for småt brændbart fra marts 2014 viste, at komprimatorcontaineren indholder 42 % genanvendeligt affald. Det er især papir, tøj og tekstiler, plast, træ, pap og plastfolie, der bidrager til mængden af genanvendeligt affald.

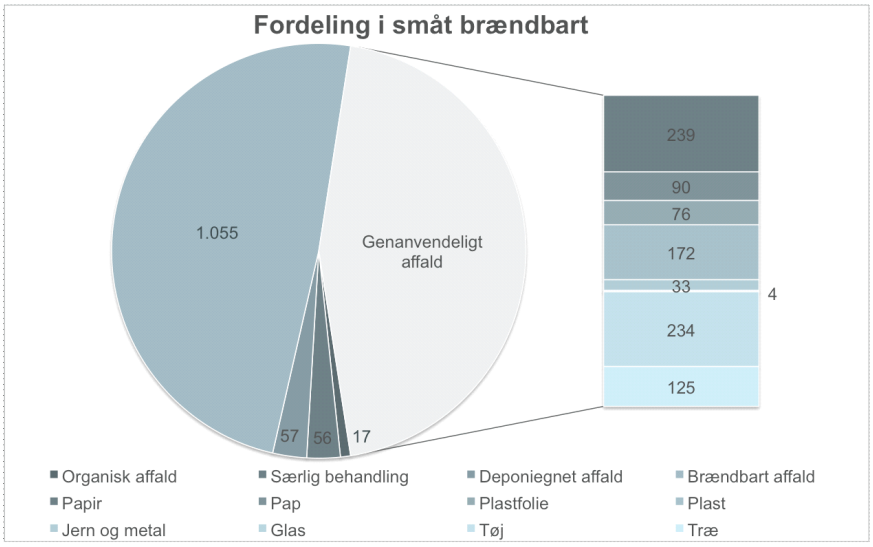

Potentialet for affaldstyper, der indsamles i henteordningen

På årsbasis vurderer vi, at indholdet af pap, papir, folie, glas-, metal- og plastemballage er henholdsvis 2.530 ton i restaffaldet og 440 ton i småt brændbart.

Tilsammen svarer det til 41 % af de 7.260 ton der blev indsamlet i 2013.

Potentialet for affaldstyper, der afleveres til containerpladsen

Genanvendeligt affald, som kun indsamles via containerpladserne, fx metalskrot, tøj og træ, udgør op til 680 ton af restaffaldet og 540 ton af småt brændbart.

Samlet set svarer det til 21 % af de 5.820 ton containerpladserne indsamlede til genanvendelse i 2013.

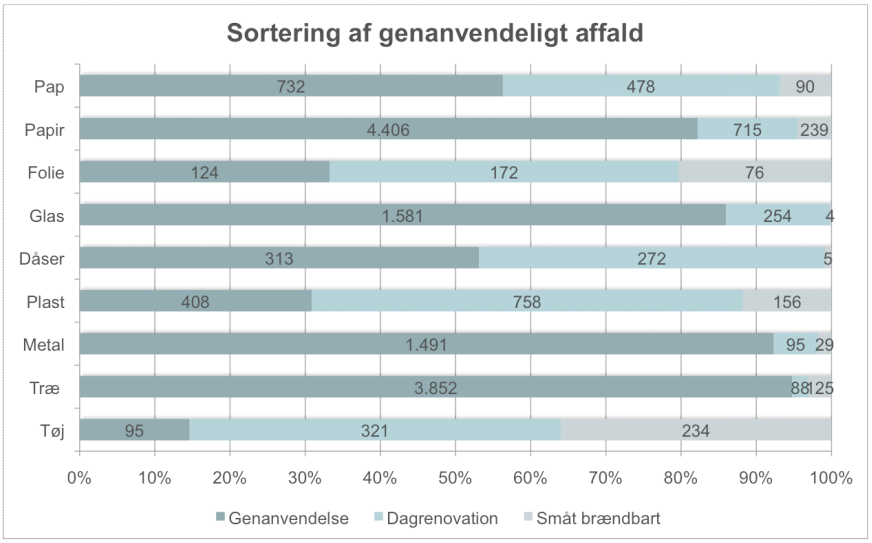

Sammensætning af affaldet i dagrenovationsbeholderen

Pap og papir

Pap og papir har en god udsorteringsgrad, hvilket nok skyldes, at det falder folk naturligt at udsortere disse fraktioner. Endvidere er pap og papir typisk rene fraktioner, der længe har været tradition for at genanvende.

Pap: Størstedelen af de 568 ton pap er transport- og salgsemballage af karton og pap. Det kan være fordi mindre kasser tit glemmes, og fordi sammensatte emballager af plastik og pap kræver en større indsats ved sorteringen.

Papir: Ud af et potentiale på 715 ton er det primært aviser (17 %), reklamer (44 %) og brevpapir (20 %), der ikke bliver sorteret fra. Øget udsortering af alle tre typer papir kræver mere information.

Folie

Det er nyt, at borgerne skal udsortere folie, og desværre oplever vi tvivl i forhold til udsortering af denne fraktion. Dette afspejler sig i, at over halvdelen af de indsamlede mængder sker via restaffaldet.

Dåser

Kun lidt over halvdelen af de indsamlede dåser går til genanvendelse. Dette kan skyldes, at det kun er rene dåser, der må komme i genbrugsbeholderen. Konservesdåser, eksempelvis flåede tomater, majs og kokosmælk kræver ekstra rengøring, og ender derfor ofte i restaffaldet.

Plast

Også for plast gælder det, at husstandende endnu har svært ved at kildesortere. Baggrunden herfor kan være, at hård og blød plast er forbundet med enten madlavning eller rengøring og det derfor kan være vanskeligt at afgøre, hvornår det må komme i genbrugsbeholderen.

Tøj

Andelen af tøj i affaldsbeholderen til restaffald er relativ høj. Det kan være fordi tøj er forbundet med personlige minder, og det derfor synes mere naturligt at bortskaffe det via restaffaldet. Det kan også være fordi tøjet er i stykker og borgerne ikke vil lægge det i tøjcontaineren til genbrug. Sønderborg Forsyning indsamler tøj på containerpladserne og sender tøjet til et anlæg hvor tøjfibrene genanvendes. Tøj har derfor et stort genanvendelsespotentiale, hvilket ikke nødvendigvis behøver at være direkte genbrug.

Etageboliger

I forbindelse med ordningen har Sønderborg Forsyning oplevet problemer med sorteringen hos etageboliger, hvor specielt containeren med pap og folie indholder dagrenovationsaffald.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Husholdninger

Organisk affald

Husholdninger

Sønderborg Kommunes ordninger for organisk affald er baseret på hjemmekompostering og forbrænding i Sønderborg Kraftvarmeværk. På containerpladserne eller i byggemarkeder m.v. kan husholdningerne købe kompostbeholdere hvor skræller og grøntsager kan komposteres sammen med haveaffald. For de husholdninger der ikke kompostere indsamles organisk affald sammen med restaffaldet i affaldsbeholderen.

Ifølge undersøgelse foretaget af Econet (Sønderborg Forsynings kortlægning af indholdet i skaldespandene) fra foråret 2013, udgør det organisk affald 51,3 % af dagrenovationen, svarende til 9.145 ton (2013).

Herudover komposterer mange husholdninger deres køkkenaffald. Vi har ikke data for omfanget i Sønderborg Kommune, men ifølge Miljøstyrelsen (2014) bliver ca. 3 % af husholdningernes organiske affald hjemmekomposteret. Det svarer til 255 ton (2013) i Sønderborg Kommune.

Indsamlingspotentiale

Samlet set vurderer vi, at der i 2013 er 9.400 ton organisk affald, som kan bioforgasses. Baseret på erfaringer fra andre kommuner, vil en separat indsamlingsordning kunne sikre udsortering på 50 %. Det giver et årligt indsamlingspotentiale er på 4-5.000 ton i hele planperioden, da dagrenovationsmængden holdes konstant. Ifølge Miljøstyrelsens Affaldsstatistik 2009 og fremskrivning af affaldsmængderne 2011-2050 er det realistisk at forvente, at mængden af organisk affald er konstant.

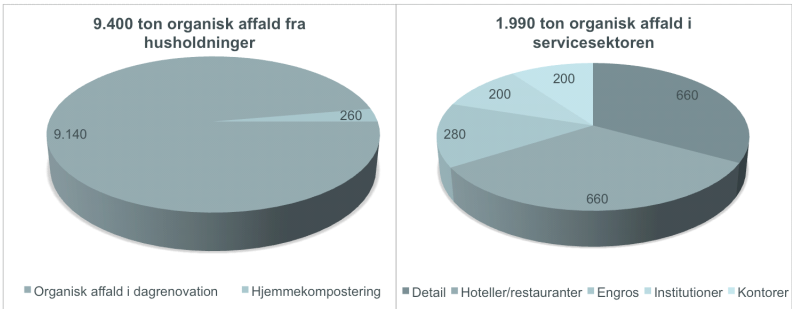

Servicesektoren

Ifølge Miljøstyrelsen (2013) har servicesektoren en andel af organisk affald på 11 %. En analyse baseret på denne andel, estimerer en årlig produktion af organisk affald til 2.000 ton fra servicesektoren. Størstedelen af dette affald stammer fra storkøkkener, detailhandlen og engrobranchen.

På landsplan bliver 83 % af servicesektorens organiske affald brændt sammen med restaffaldet. Der er ikke præcise tal over omfanget af

udsortering af organisk affald i Sønderborg Kommune, men der er flere storkøkkener, som har genanvendelsesordninger. Ligeledes er der inden for både detail- og engrosbranchen kommet et øget fokus på aflevering af emballeret organisk affald til sorteringsanlæg.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Organisk affald

Organiske restprodukter – vurdering af potentiale og behandlet mængde

Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018

Haveaffald

Sønderborg Forsyning indsamler haveaffald til kompostering på alle containerpladser og såvel husholdninger som erhverv afleverer haveaffald til pladserne.

Nedenstående tabel viser indsamling og behandling af haveaffald på containerpladserne og komposteringsanlæggene i årene 2008 til 2013.

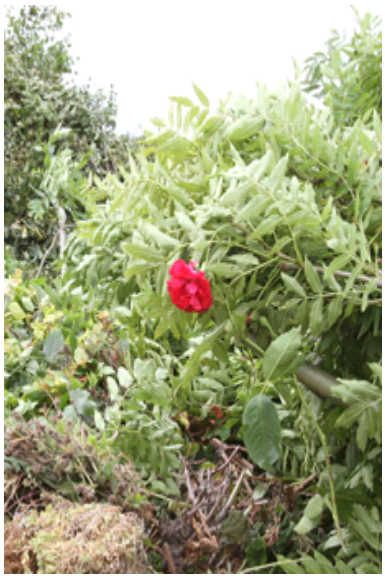

Indsamling og behandling af haveaffald på containerpladser og komposteringsanlæg (ton)

Indsamling	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Husholdninger	20.073	15.009	14.678	14.182	16.310	16.151
Erhverv	3.101	3.069	3.109	3.757	3.633	3.258
Indsamlet i alt	23.174	18.078	17.787	17.939	19.943	19.442
Behandling						
Komposteret	22.919	17.974	20.130	17.690	21.930	13.697
Energiudnyttet	0	0	0	0	1.867	5.428

Indsamling

Mængden af indleveret haveaffald svinger fra år til år og ligger mellem 18.000 til 23.000 ton. Der har siden 2008 været mindre mængder haveaffald.

Behandling

Affaldet neddeles og efter endt kompostering sælges det tilbage til borgere og virksomheder. Indtil 2012 blev alt haveaffald komposteret.

I 2012 begyndte Sønderborg Forsyning at sælge knust haveaffald til energiudnyttelse på kraftvarmeværker. Første år blev 7,3 % af haveaffaldet fra containerpladserne og komposteringsanlæggene solgt til energiudnyttelse, mens andelen steg til 28 % i 2013.

Indvirkning på affaldssystemet

Der vil i de kommende år være et fortsat øget fokus på genanvendelse af husholdningernes affald. Et fokus, der vil betyde en faldende mængde af forbrændingsegnet affald. Det næringsfattige haveaffald som grene, rødder og stammer, der ikke egner sig til kompostering vil være en CO_2-neutral erstatning for det genanvendelige affald.

Sønderborg Kraftvarmeværk er allerede i gang med at indfase haveaffald i forbrændingen. I 2013 indkøbte værket ca. 11.000 ton fra både containerpladserne og private sorteringsanlæg.

Indsamlingspotentiale

Miljøstyrelsen estimerer at mellem 60-75 % af haveaffaldet fra husholdninger indsamles igennem de kommunale ordninger. Da Sønderborg Kommune ikke har henteordninger for haveaffald, og da en stor del af kommunens ejendomme ligger i landzonen, sættes andelen af indsamlet haveaffald til 60 %.

Siden 2008 er der i gennemsnit indsamlet ca. 22.300 ton haveaffald. Vi antager derfor, at omkring 13.500 ton hjemmekomposteres, hvilket svarer til en samlet mængde haveaffald på 33.800 ton pr år.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Haveaffald

Organiske restprodukter – vurdering af potentiale og behandlet mængde

Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018

Erhvervsaffald

Efter indførelsen af den nye affaldssektor i 2010 skal virksomhederne selv sikre, at deres genanvendelige affald bliver afleveret til en miljømæssig forsvarlig behandling. Virksomhederne kan frit vælge mellem de indsamlingsvirksomheder eller behandlingsanlæg, som fremgår af affaldsregisteret.

Virksomhederne er forpligtigede til at kildesortere deres affald og skal samtidig sikre, at væsentlige dele af deres genanvendelige affald går til genanvendelse.

Kommunale forpligtigelser

Sønderborg Kommune skal sikre, at virkomhederne har adgang til minimum én containerplads i kommunen. Virksomhederne har adgang til containerpladserne ved Nørrekobbel, Vesterlund, Skodsbøl og Glansager.

Sønderborg Kommune er forpligtet til at klassificere virksomhedernes genanvendelige affald og skal kontrollere, at virksomhederne opfylder affaldsbekendtgørelsens krav til kildesortering. Klassificeringen sker efter kontakt fra virksomheder eller indsamlere eller ved tilsyn på virksomhederne.

Genanvendelsespotentiale

Det fremgår af opgørelsen over virksomhedernes affaldsproduktion, at servicesektoren og primærproducenterne er de sektorer, der har den laveste genanvendelsesandel. Derudover er der visse brancher indenfor industrisektoren, som har en lav genanvendelsesandel.

Grafen for affaldsbehandling i 2012 for udvalgte brancher viser, at der er et stort genanvendelsesprotentiale for visse brancher.

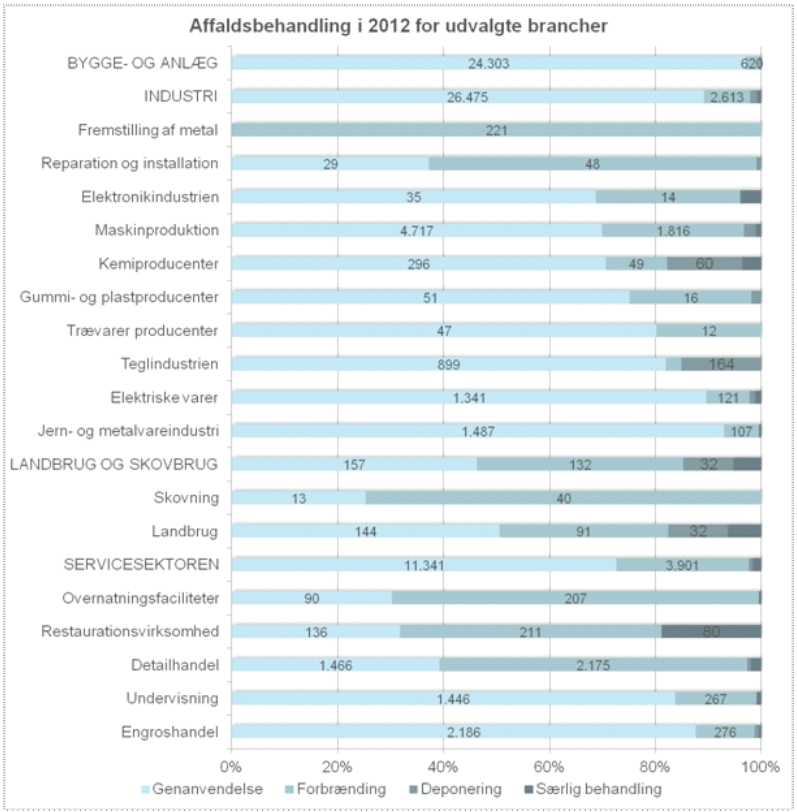

Industri

Indenfor produktionssektoren er der et stort potentiale i brancherne for Fremstilling af metal samt Reparation og installation af maskiner og udstyr. Begge brancher har en genanvendelsesprocent under 40.

Grafen viser desuden, at maskinsværksteder, der fremstiller maskiner og udstyr, har en genanvendelsesprocent på 70. Af de sidste 30 % er der 1.816 ton affald, som sendes direkte til forbrænding. Af denne andel vil der formentlig være et yderligere genanvendelsespotentiale.

Landbrug, skovbrug og fiskeri

Primærproducenterne har en lav genanvendelsesprocent. Det kan bero på, at flis og halm sælges til medforbrænding på affaldsbehandlingsanlæg og bliver registreret som sådan. Yderligere kan det skyldes, at der ikke har været fokus på genanvendelse i branchen.

Servicesektoren

Under en trejdedel af hotel- og restaurationsbranchens affald bliver genanvendt. At genanvendelsesgraden er så lav, kan skyldes, at der ikke har været fokus på udsortering af organisk affald og genanvendelse af de tørre fraktioner.

Detailhandlen står for ca. en fjerdedel af servicesektorens affaldsproduktion, men også her går over halvdelen af de indsamlede mængder til forbrænding. For denne branche gælder det særligt, at det ikke har været almindeligt at sende eksempelvis organisk affald og emballeret fødevareaffald til genanvendelse.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Erhvervsaffald

Bygge- og anlægsaffald

I Sønderborg Kommune producerede husholdninger og virksomheder omkring 20.000 ton bygge- og anlægsaffald i 2012. Heraf blev 95 % genanvendt.

Den primære andel af bygge- og anlægsaffald til genanvendelse bastår af uforurenet sten, tegl og beton, som nedknuses og indbygges i pladser, veje og bygninger. Ved nedknusning udsorteres metal og træ, som bliver afleveret til genanvendelse eller forbrænding.

Bygningstømmer neddeles og genanvendes i spånpladeproduktion, mens gips bliver til nye gipsplader.

Siden 2009 er der løbende udviklet nye metoder til nyttiggørelse af bygge- og anlægsaffald. Dette har medført at der i 2012 blev udsorteret 100 ton hvid sanitet til genanvendelse og 900 ton imprægneret træ til medforbrænding.

Genanvendelsespotentiale

Af det affald, der ender på Skodsbøl Deponi, er andelen af bygge- og anlægsaffald forholdsvis høj, men der foreligger ikke specifikke tal herfor.

Klassificering og mulighederne for genanvendelse har indflydelse på hvor meget affald, der bliver deponeret. Når der bliver udviklet løsninger, der gør deponiaffald genanvendeligt, kan Sønderborg Kommune omklassificere affaldet og vi kan reducere mængden af affald til deponi. Det kræver dog, at det er samfundsøkonomisk for både kommunen og de virksomheder, som skal håndtere affaldet. Genanvendelse skal kunne betale sig. Løsninger medregnet transport skal have samme eller lavere pris end bortskaffelse til deponi.

I forhold til genanvendelsesmuligheder, er markedet senest blevet åbnet op for genanvendelse af stenuld, klinker, farvet sanitet og glaseret tegl. Der ligger derfor et øget genanvendelsespotentiale i disse fraktioner.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Bygge- og anlægsaffald

Affald fra kommunale institutioner

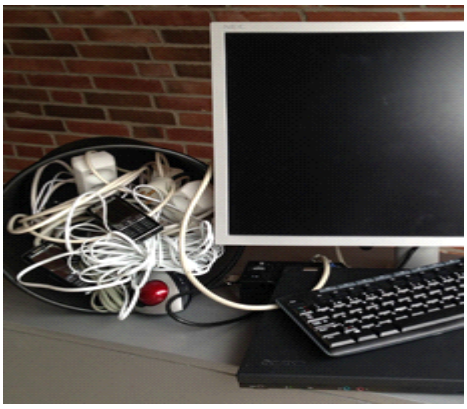

Kildesortering i kommunens afdelinger og institutioner er et anliggende for den enkelte institution og administration. Sønderborg Forsyning tilbyder kommunale virksomheder og institutioner, at de kan deltage i de kommunale indsamlingsordninger på samme vilkår som parcelhuse og virksomheder, der ligger i tilknytning til boliger.

Sønderborg Forsyning tilbyder kommunale institutioner, at de kan deltage i en problemkasseordning, hvor de to gange årligt får hentet affald til særlig behandling, herunder lyskilder, batterier og farligt affald. Denne ordning sikrer, at en stor del af WEEE-affaldet genanvendes.

Sønderborg Kommune har ca. 7.500 ansatte, som dækker en bred vifte af jobfunktioner og arbejdsforhold. De mange områder har derfor forskellige tilgange til kildesortering og genanvendelse.

Hjemmeplejen

Hjemmeplejen håndterer primært borgernes affaldet. Personalet hjælper borgerne med at sortere affaldet og bære affaldet ud til de forskellige affaldsbeholdere.

I de situationer, hvor borgerne ikke har beholdere til affaldssortering indenfor i huset, foretager de ansatte ikke kildesortering, og affaldet ender i restbeholderen.

Flere plejehjem og storkøkkener udsorterer organisk affald og afleverer det til hønsefoder. Mindre køkkener kan ikke få økonomi i disse ordninger.

Skole og institutioner

Genanvendelse er i fokus hos mange skoler og kommunale institutioner, men der er forskel på, hvilke fraktioner der udsorteres fra restaffaldet.

Afhængigt af plads og udstyr i klasserlokalene udsorterer børnene i en til fire fraktioner. Flere skoler siger, at de mangler en mulighed for at kildesortere i samme omfang som de private hjem.

Kommunens administration

I kommunens interne administration er der øget fokus på sortering af de tørre fraktioner, herunder plast og metal.

IT-afdelingen hjemtager elektronisk udstyr og afleverer det til DPA-ordningen til genanvendelse.

Køkkenet frasorterer alt grønt affald, som afhentes af private med hønsehold. Mængden er ca. 2 ton grønt affald om året.

Psykiatriske område

Også inden for psykiatrien er der mange storkøkkener, der afleverer deres grønne affald til hønsehold.

Udfordringen ved øget sortering er dels små køkkener, der kan have svært ved at opnå de mængder, der kræves førend, der er en økonomisk gevinst. Dels foreligger der en udfordring ved brugerkøkkener, hvor brugerne ikke er i målgruppen for sortering.

Genanvendelsespotentiale

Da mange af de offentlige institutioner allerede benytter sig af en genbrugsordning, ligger det store genanvendelsespotentiale primært ved øget udsortering af organisk affald.

Ordningerne skal tilpasses de enkeltes behov. De enkelte områder, skal derfor selv være en aktiv spiller, og være med til at finde de ordninger, der passer den enkelte jobfunktion.

Læs mere her

Initiativer - Genanvendelse - Kommunale institutioner

Affald til særlig behandling

Her kan du læse om hvilke tiltag, der de seneste år er blevet gjort for at fremme korrekt indsamling af bygge- og anlægsaffald, og hvor vi ser, at der er et indsamlingspotentiale ve husholdningerne.

Husholdningsaffald til særlig behandling

Sønderborg Kommunes nuværende ordning for affald til særlig behandling står på tre ben:

1. Batterier indsamles i en henteordning, hvor borgerne kan lægge en pose ovenpå beholderen til restaffald
2. Medicinrester, sprøjter m.v. kan afleveres på apotekerne
3. Andre fraktioner, som f.eks. ledninger, spraydåser og malingsrester kan afleveres på containerpladserne

På årsbasis indsamler Sønderborg Forsyning 479 ton affald til særlig behandling. Heraf er 370 ton mindre elektrisk og elektronisk affald, som kan være alt fra mobiltelefoner til radioer og computerudstyr.

Indsamlingspotentiale

Grafen *Håndtering af affald til særlig behandling* viser den samlede indsamlingseffektivitet ved borgerne. Econets analyser viser, at knap 83 ton affald til særlig behandling ender i restaffaldet og 56 ton ender i småt brændbart på containerpladserne. Disse tal er minimumsestimater, da vi ikke har data for de mængder affald, som skylles ud i vasken eller smides i naturen.

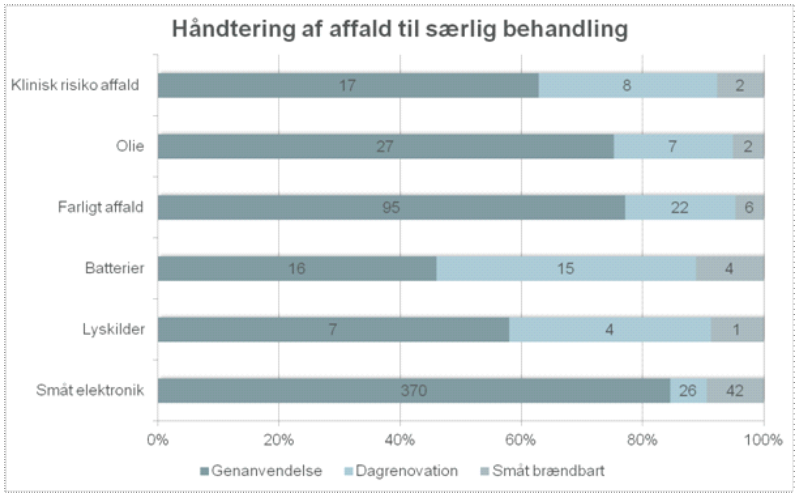

Grafen viser at batteriindsamlingsordningen har en effektivitet på ca. 46 %, hvilket tyder på, at ordningen er relativ ukendt for brugerne. Det ses endvidere, at der er fejlsortering på 23 % af det farlige affald og 42 % af lyskilderne (elsparepærer og lysstofrør).

Forklaringen på, at så stor en del af affaldet til særlig behandling ender i restaffaldet, er flersidig, men følgende faktorer kan have betydning:

1. Batteriindsamlingssystemet og apotekerordningen er relativ ukendte blandt borgerne
2. Containerpladsordningen appellerer primært til de brugere, der har bil, og som i forvejen benytter containerpladserne
3. Legetøj med batterier bliver fejlsorteret og ender som småt brændbar.

Sorteringsgrad baseret på husstandstype

Der er betydelig forskel på, hvor gode folk er til at udsortere affald til særlig behandling. I grafen *Affald til særlig behandling kg pr indbygger pr år* fremgår det, at beboerne i parcelhuse kun smider 0,85 kg ud pr

år. Beboerne i etageboliger og rækkehuse smider derimod mellem 1,28 til 1,36 kg ud pr år. Det er en forskel på mere end 24 %.

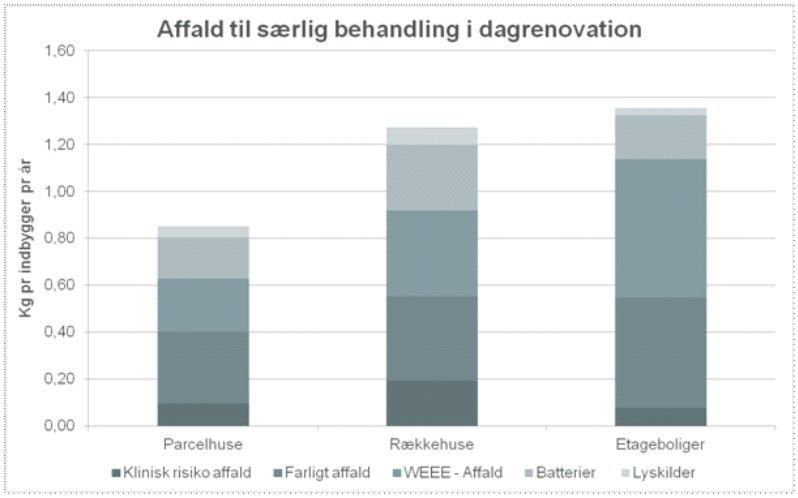

Læs mere her

Initiativer - Særlig behandling - Husholdninger

Econet-analyse om dagrenovation (2013)

Econet-analyse om småt brændbart (2014)

Bygge- og anlægsaffald til særlig behandling

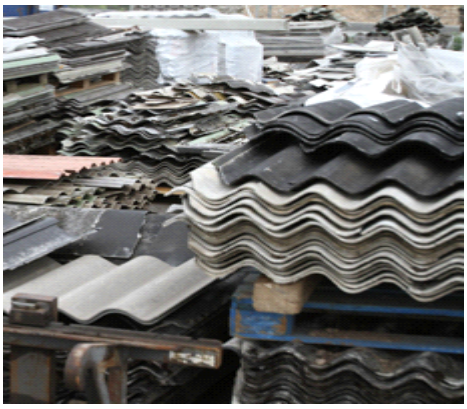

I planperioden 2010-2013 har Sønderborg Kommune øget sit fokus på forureningsgraden af bygge- og anlægsaffald. Det har vist sig, at specielt offentlige byggerier, etagebyggerier og industribygninger fra perioden 1950-1978 indeholder mange farlige stoffer, som forurener affaldet, hvilket reducerer genanvendelsespotentialet. Typiske affaldsfraktioner, der kræver særlig behandling er:

- Fugemateriale, maling, termoruder og lak med PCB
- Maling og tapeter med indhold af nikkel, bly, cadmium og PCB
- Eternitplader og isoleringsrør med asbest
- Gulve med PAH og olieforureninger

Affaldsbekendtgørelsen indeholder et anmeldelsessystem for byggeaffald samt et screeningsystem for PCB-affald. Sammen med anmeldelseskravet for bygherre, giver det Sønderborg Kommune en mulighed for at kontrollere, hvor det forurenede affald ender.

Forskellen mellem anmeldelser og nedrivningstilladelser

	2012	2013
Nedrivningstilladelser	37	55
Anmeldelser af nedrivning	20	14
Anmeldelser af affald	4	21

Betydning af en øget indsats

Øget fokus på bygge- og anlægsaffald til særlig behandling har i den forrige planperiode betydet, at Sønderborg Kommune har haft et øget resourceforbrug til anvisning og klassificering af bygge- og anlægsaffald. Dette resourceforbrug forventes at stige yderligere.

Det øgede fokus vil endvidere kunne betyde ændrede mængder af lettere forurenede materialer til Skodsbøl Deponi og/eller til Sønderborg Kraftvarmeværk. Endelig kan det kræve en forøget håndtering af farligt affald hos Sønderborg Forsyning og/eller flere anvisninger til Nordgroups behandlingsanlæg i Nyborg.

Læs mere her

Initiativer - Særlig behandling - Bygge- og anlægsaffald

Service

Denne del af redegørelsen giver et overblik over de eksisterende kommunale affaldsordninger for både husholdninger og erhverv.

Ordninger for indsamling af husholdningsaffald i Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommunes ordninger for husholdningsaffald er reguleret og beskrevet i kommunens Regulativ for husholdningsaffald.

Ordninger i Sønderborg Kommune

Ordning	Service	Ordningstype
Dagrenovation	Dagrenovation fra villaer, rækkehuse og haveforeninger	Henteordning hver 14. dag
	Dagrenovation fra sommerhuse og fritidshuse	Henteordning hver 14. dag Tilvalgsordning for ugetømning i 3-måneders sommerperiode
	Dagrenovation fra etageejendomme	Henteordning efter behov
Genbrugs- beholder	Pap, papir, folie, metal, glas og hård plast fra villaer, rækkehuse og fritidshuse udenfor sommerhusområderne	Henteordning hver 14. dag
	Pap og folie, papir, glas og hård plast samt metal fra etageejendomme og specialadresser i byområder	Henteordning i kuber
	Pap og folie, papir, glas og hård plast samt metal fra sommerhusområder	Henteordning i kuber
Containerpladser	8 containerpladser for alle borgere	Bringeordning
	4 genbrugsbutikker på containerpladserne	Bringeordning
	3 genbrugshjørner med byttemuligheder	Bringeordning
Farligt affald	Farligt affald indsamles via containerpladserne	Bringeordning
	Medicinrester og kanyler til apotekerne	Bringeordning
Batterier	Poser med batterier og småt elektronisk på affaldsbeholderen	Henteordning
Kompostering	Hjemmekompostering i boliger med egen have	Hjemmeordning
Frivillige foreninger	Papir og papindsamling fra private husstande af tilmeldte frivillige foreninger Tøjindsamling i kuber af hjælpeorganisationer Håndtering af dødsboer og møbler til genbrugs-butikker af hjælpeorganisationer	Hente- og bringeordninger
Farligt affald fra virksomheder	Affald til særlig behandling indsamles i ordning, der tilbyder godkendt emballage, rådgivnng, emballering, mærkning	Henteordning

Indsamler og behandlingsanlæg

Indsamlingsvirksomheder og behandlingsanlæg brugt af Sønderborg Forsyning

Affaldsfraktion	Indsamler	Behandlingsanlæg
Dagrenovation	Meldgaard A/S	Sønderborg Kraftvarmeværk
Genbrugsbeholder	Meldgaard A/S	Dansk Affald I/S, Vojens
Metal	Sønderborg Affald A/S	Stena
Pap	Sønderborg Affald A/S	Danfiber, Stena, WPT
Papir	Sønderborg Affald A/S	Hartmann
Fortroligt papir	Sønderborg Affald A/S	RagnSells
Glas	Sønderborg Affald A/S	Ribe Flaskecentral, Dansk Affald, Reiling
Haveaffald	Sønderborg Affald A/S	Sønderborg Affald A/S
Træ	Sønderborg Affald A/S	Dansk Affald
Gips	Sønderborg Affald A/S	Freiberg Jespersen
Farligt affald	Sønderborg Affald A/S	ASA-Kemi, Nordgroup Nyborg
PVC	Sønderborg Affald A/S	Polyloop, WPT
Plast	Sønderborg Affald A/S	Polyloop, WPT
Deponi	Godkendte Transportører	Skodsbøl Deponi
WEEE	Sønderborg Affald A/S	Dansk Producent Ansvar

Erhvervsaffald

Sønderborg Kommunes ordninger for erhvervsaffald er beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald og på www.sonfor.dk. Regulativet omfatter ud over containerpladsordningerne ikke kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald, som istedet er reguleret i affaldsbekendtgørelsen.

Herunder er en oversigt over kommunens ordninger for erhvervsaffald.

Erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Ordning	Information om ordningerne
Dagrenovationslignende erhvervsaffald	Henteordning ved Sønderborg Forsyning
	Anvisningsordning beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 10
	Følgende vejledninger
Containerpladser	Bringeordning til 4 containerpladser
	Beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 11
Ikke-genanvendeligt farligt affald	Henteordning ved Sønderborg Forsyning, ASA-Kemi
	Beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 12
	Dækket af forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier
Klinisk risikoaffald	Bringeordning til apoteker og anvisningsordning
	Beskrevet i regulativ for erhvervsaffald § 13

	Dækket af forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier
Ikke-genanvendeligt PVC	Anvisningsordning, primært til Skodsbøl Deponi
	Beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 14
Forbrædingsegnet affald	Anvisningsordning primært til Sønderborg Kraftvarmeværk
	Beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 15
	Dækket af modtaglesesreglerne hos SKVV
Deponiegnet affald	Anvisningsordning, primært til Skodsbøl Deponi
	Beskrevet i Regulativ for erhvervsaffald § 16
Imprægneret træ	Bringeordning til Skodsbøl Sorteringsanlæg
	Dækket af vejledningen om impræneret træ

Læs mere her

Regulativ for husholdningsaffald

Henteordninger i Sønderborg Kommune

Dagrenovationsordning

Sønderborg Kommune skal varetage opgaven i forhold til indsamling af borgernes dagrenovation. Ordningen er organiseret som en henteordning med 14-dagstømning.

Alle husholdninger har pligt til at være tilsluttet og benytte ordningen, medmindre huset er ubeboet.

Affaldsbeholderne fås i størrelser fra 140-770 liter, mens boligforeninger, virksomheder og større institutioner m.v. kan bestille midicontainere, maxicontainere og pressecontainere.

Ejendomme tilmeldt dagrenovationsordningen i 2013

	Antal
Private og erhverv med enkeltspandsordning	21.030
Sommerhuse med enkeltspandsordning	2.345
Lejligheder fordelt på 1.084 ejendomme	10.867
Kollegieværelser fordelt på 18 ejendomme	611
Problemadresser (sækkeordning med ugetømning)	207
I alt	35.060

Problemadresser

Der er udpeget 207 problemadresser, primært i Sønderborg midtby, som har sækkeløsning med tømning en gang om ugen. Det drejer sig om byhuse, som ikke har anden adgang til offentlig vej end gennem hoveddøren og derfor bliver nødt til at bære skraldesækken igennem huset og stille den foran hoveddøren på tømningsdagen.

Desuden er visse boliger i landzonen blevet registreret som problemadresser, da vejene til ejendommene ikke kan bære renovationsvognen.

Ugetømning i sommerhusområder i juni, juli og august

I sommerhusområderne har 14-dagstømning vist sig ikke at være helt problemfri.

Særligt to forhold har gjort sig gældende.

1. Udlejerne har ofte svært ved at sikre, at affaldsbeholderen har den fornødne kapacitet, dels fordi det er svært at estimere, hvor meget affald de enkelte sommerhusgæster generer, og dels fordi affaldsbeholderen indenfor en tømningsperiode på 14 dage bliver brugt af op til tre forskellige hold lejere.
2. Mange sommerhusejere har været generet af lugten fra affaldsbeholderen. Dette er særligt begrundet i, at mange sommerhusgrunde ikke har fast belægning og affaldsbeholderen derfor

er permanent placeret ud mod vejen, hvor der sjældent er skygge.

Sønderborg Kommune har med virkning fra 2014 indført, at sommerhuse mod ekstra betaling kan få ugetømning i juni, juli og august måned.

Genbrugsordning

Sønderborg Kommune varetager indsamling af husholdningernes genanvendelige affald som en henteordning hos husholdningerne, og tilbyder virksomheder i ejendomme med blandet bolig og erhverv, at de kan deltage i ordningen.

Genbrugsordning for husholdninger

I marts 2012 flyttede vi indsamlingsordningen for papir, pap, folie, metal-, glas- og plastemballeg så tæt ud til husholdningerne som muligt. Det krævede et tilpasset system, der tager højde for de specielle forhold, som hver boligtype har.

Følgende ordninger blev indført:

- Genbrugsordning med 240 liters tokammersbeholder med 14-dagstømning. Ordningen dækker alle enfamilieshuse, dobbelthuse, stuehuse og rækkehuse
- Affaldsøer hos etageboliger med enten tokammersystemet eller seperat indsamling af papir, metal, glas- og plastemballager samt pap og folie. Disse løsninger gør det nemt for brugerne at aflevere deres affald til genanvendelse og øger deres engagement for at deltage i den fælles affaldshåndtering.

Genbrugsordning for virksomheder

Kommunale institutioner kan tilmelde sig de kommunale ordningen. I 2013 var 61 institutioner tilmeldt.

Sønderborg Forsyning tilbyder indsamling af genanvendeligt affald fra virksomheder, der ligger i ejendomme med både husholdninger og virksomheder. Ordningen er en tilvalgsordning efter § 42 i affaldsbekendtgørelsen, og Sønderborg Kommune har valgt at indføre ordningen, fordi den løser to praktiske problemer. For det første reducerer ordningen pladskravet til affaldsbeholdere i de små baggårde, hvor virksomheder deler arealet med etageejendomme. Og for det andet giver ordningen landbrug og virksomheder let adgang til at sortere deres affald til genanvendelse.

Forhold til vejreguleringen

Nye ordninger, nye affaldsbeholdere og en ny renovatør har ændret affaldsindsamlingen og udfordret vanetænkningen. Sønderborg Kommune har derfor måttet tage højde for uforudsete forhold i forhold til vejreguleringen.

Renovationsvognens størrelse

Sønderborg Kommune vurderer, at der er en del af vejnettet, som ikke er egnet til større lastbiler, og hvor store renovationsvogne bør undgås. Disse strækninger fremgår af kortet. Sønderborg Kommune kan ikke bruge vejloven eller færdselsloven til at regulere færdslen med store lastbiler, så længe lastbilerne overholder akseltryk og vægtgrænser.

I forbindelse med fremtidige udbud kan Sønderborg Forsyning forpligte renovatøren til at betjene disse veje med mindre biler.

Kørsel i myldretiden

Sønderborg Kommune skal løbende sikre trafiksikkerheden, herunder mindske trængslen og vurdere om renovationsbilernes kørsel har en negativ påvirkning på trafikerede veje og indfaldsveje i myldretiden.

Placering af affaldsbeholdere i indre by

For at sikre et ordentligt arbejdsmiljø for renovationsmedarbejderne, har indførelsen af affaldsbeholdere øget kravene til adgangsvejen hen til standpladsen. Det betyder, at der ikke må være store stigninger, trin eller grus mellem vejen og affaldsbeholdernes placering på tømningsdagen .

I midtbyerne er der flere borgere, som vælger at placere affaldsbeholderne permanent på fortovet. Denne placering er i strid med vejloven, da beholderne kan være til gene for vejens brug.

Læs mere her

Initiativer - Service - Henteordninger

Miljøstationer

Som en del af indsamlingsordningen for genanvendeligt affald er der opsat miljøstationer i Sønderborg indre by og i sommerhusområderne. Miljøstationerne gør det nemt for brugerne at aflevere deres affald til genanvendelse og øger deres engagement for at deltage i den fælles affaldshåndtering.

Placeringer

I Sønderborg indre by har ejendomme på problemadresser ikke mulighed for at have en genbrugsbeholder. Der er derfor opsat miljøstationer på Liliegade, Kastanie Allé og Rebslagergade.

I sommerhusområderne er der opsat miljøstationer nær ved indfaldsvejene til større sommerhusklynger.

Integrering i bymiljøet

Etablering af miljøstationer i indre by har givet anledning til diskussion, da de nuværende affaldskuber ikke passer ind i bymiljøet. De tre miljøstationer har hver sine udfordringer.

- Ved Liliegade er miljøstationen ikke intergreret i torvets arkitektur.
- Parkeringsarealet ved Rebslagergade er sat til salg, og den nye ejer er ikke forpligtet til at sætte arealet til rådighed for en miljøstation.
- Miljøstationen ved Kastanie Allé betjener primært de problemadresser, der ligger mellem Humletorv og Sønderborg Slot, placeringen er derfor lang væk fra brugerne.

Integrering i sommerhusområderne

Opsætning af miljøstationer i sommerhusområderne skete som en forsøgsordning, der skulle estimere behovet og den rette placering af hver station. I forsøgsperioden har miljøstationernes udformning og indvirkning på sommerhusområderne givet anledning til diskussion, og Sønderborg Forsyning har derfor løbende taget stilling til placering og udformning af hver miljøstation.

Sønderborg Kommune har i 2014 evalueret ordningens effekt. Evalueringen konkluderer, at ordningen er en succes, og at miljøstationerne skal være permanent placeret inde i sommerhusområderne.

Læs mere her

Initiativer - Service - Miljøstationer

Containerpladser i Sønderborg Kommune

Sønderborg affald driver 8 containerpladser, der modtager genanvendelige fraktioner, bygge- og anlægsaffald, haveaffald, stort og småt brændbart affald, affald til deponi, WEEE-affald samt affald til særlig behandling.

Containerpladser i Sønderborg Kommune

Glansager Containerplads	Nørrekobbel Containerplads	Skodsbøl Containerplads	Vesterlund Containerplads
Foldager 1	Nørrekobbel 7	Nybølnorvej 26	Genvejen 1-5
6400 Sønderborg	6400 Sønderborg	6310 Broager	6430 Nordborg
Genbrugsbutik	Genbrugsbutik og -byggemarked	Genbrugsbutik	Genbrugsbutik
Åben for erhverv	Åben for erhverv	Åben for erhverv	Åben for erhverv
Åben man-fredag kl. 07-17, lørdag kl. 10-17 og søn- og helligdage kl. 10-14	Åben man-fredag kl. 07-17 og lørdag kl. 10-17	Åben man-fredag kl. 07-17, lørdag kl. 10-17 og søn- og helligdage kl. 10-14	Åben man-fredag kl. 07-17, lørdag kl. 10-17 og søn- og helligdage kl. 10-14
Gråsten Containerplads	**Guderup Containerplads**	**Skovby Containerplads**	**Sundeved Containerplads**
Ravnsbjergvej	Smedevænget 3, Guderup	Skovmosevej 2	Kasmosevej 11, V Sottrup
6300 Gråsten	6430 Nordborg	6470 Sydals	6400 Sønderborg
Genbrugshjørne	Genbrugshjørne		Genbrugshjørne
Åben tirs-fredag kl. 10-17 og lørdag kl. 10-17	Åben tirs-fredag kl. 10-17 og lørdag kl. 10-17	Åben tirs-fredag kl. 14-17 og lørdag kl. 10-17	Åben tirs-fredag kl. 14-17 og lørdag kl. 10-17

Der er forskel på, hvilke fraktioner containerpladserne modtager. Lister over, hvilke fraktioner hver plads modtager, kan findes på Sønderborg Forsynings hjemmeside.

Åbningstider

Containerpladserne er til rådighed året rundt - undtaget juleaftensdag, 1. juledag, nytårsaftensdag, nytårsdag, langfredag, påskedag samt 2 faglige dage. Containerpladsernes individuelle åbningstider fremgår af ovenstående skema.

Genbrugsbutikker

Containerpladserne har en delaktivitet i form af genbrugshjørner og butikker, som håndterer det affald, som borgerne afleverer til genbrug. På de mindre pladser er der genbrugshjørner, hvor borgerne frit kan stille og hente genbrugeligt affald til eget forbrug.

De større pladser har bemandede genbrugsbutikker, hvor genbrugsvarer sælges, og omsætningen dækker lønomkostningerne.

Brug af containerpladserne

Det er de tre store containerpladser som modtager 82 % af alt affaldet. Skodsbøl og Glansager er geografisk placeret, så de er let tilgængelige for trafikanter fra henholdsvis Sundeved og Als, mens Vesterlund dækker Nordals.

De fire mindre containerpladser ved Gråsten, Sundeved, Guderup og Skovby dækker nærområderne. Containerpladsen på Nørrekobbel dækker Sønderborg by.

De store containerpladser håndterer affaldet til en pris af 250 – 450 kr./ton, mens håndtering på de små pladser koster mellem 480 til 650 kr./ton.

Fordeling i affaldsindsamling, udgifter og pris pr ton pr containerplads i 2012

Containerplads	Affaldsandel	Udgiftsandel	Pris pr ton
Skodsbøl	18,3 %	24 %	434 kr.
Glansager	51,9 %	32 %	204 kr.
Nørrekobbel	5,8 %	10,3 %	584 kr.
Sundeved	2,2 %	3,2 %	482 kr.
Gråsten	3,7 %	7,4 %	655 kr.
Skovby	2,9 %	4,3 %	480 kr.
Guderup	3,2 %	5,8 %	605 kr.
Vesterlund	12 %	13 %	359 kr.
Total	61.033 ton	20.155.000 kr.	

Containerpladser for erhverv

Virksomheder har adgang til Glansager, Nørrekobbel, Skodsbøl og Vesterlund Containerpladser. Containerpladserne må dog kun benyttes til affald bragt af køretøjer, der vejer op til 3.500 kg, og hver virksomhed må højst aflevere 200 kg farligt affald pr produktionsadresse om året.

Virksomhedernes brug af ordningen stod for ca. 11 % af det affald, der blev afleveret til containerpladserne i 2013.

Betaling

Virksomhedernes adgang til containerpladserne sker mod betaling. Ordningen er vægtbaseret og opdelt i fem fraktioner, med hver sin pris. Priserne dækker gennemsnitsomkostningerne for Sønderborg Forsynings håndtering af de forskellige fraktioner.

Priser for ehverv på containerpladsen i 2014

	Pris u. moms	Pris m. moms
Genbrug pr. ton	309 kr.	386,25 kr.
Forbrænding pr. ton	870 kr.	1087,50 kr.
Deponi pr. ton	1.460 kr.	1.825 kr.
Selvsortering pr. ton	1.460 kr.	1.825 kr.
Farligt affald pr. kg.	20 kr.	25 kr.

Kun adgang med vejekort

Enhver virksomhed kan få adgang til de containerpladser der er åben for erhverv i Sønderborg Kommune. Registrering af affald sker ved indvejning, hvor prisen afhænger af, hvilken type affald man kommer med.

Læs mere her

Initiativer - Service - Containerpladser

Initiativer - Service - Genbrugsbutikker

Ordning for ikke-genanvendeligt farligt erhvervsaffald

Sønderborg Forsyning driver ASA-Kemi, der står for indsamling og håndtering af ikke-genanvendeligt farligt erhvervsaffald.

Ordning for ikke-genanvendeligt farligt erhvervsaffald

ASA-Kemi tilbyder afhentning af ikke-genanvendeligt farligt erhvervsaffald. Virksomheder kan købe godkendte beholdere til det farlige affald og kan endvidere få gratis vejledning om håndtering, opbevaring og mærkning.

I 2013 indsamlede ASA-Kemi 57 ton affald ude hos virksomhederne.

Til institutioner og virksomheder med op til 100 kg. farligt affald om ret tilbyder ASA-Kemi en lille serviceordning. Ordningen stiller materiel til rådighed tilsamling og opbevaring og indeholder afhentning to gange om året.

Der er pr april 2014 tilmeldt 12 kommunale institutioner og 4 private virksomheder.

Til institutioner og virksomheder med op til 300 kg. farligt affald om året tilbyder ASA-Kemi en stor serviceordning. Ligesom den lille serviceordning stiller ordningen materiel til rådighed til indsamling og opbevaring af affaldet. Den store serviceordning indeholder afhentning fire gange om året.

Ordningen er etableret i foråret 2014, og forventes af blive udbredt i løbet af 2014-2015.

Endelig håndterer ASA-Kemi det farlige affald, som containerpladserne indsamler, ligesom den står for intern vejledning og uddannelse af pladspersonalet.

Containerpladserne indsamlede i 2013 95,5 ton farligt affald fra både private borgere (87,5 ton) og erhverv (8 ton).

I 2013 indsamlede ASA-Kemi 8,6 % af de i alt 1.018 ton farligt erhvervsaffald. De resterende 93,4 % blev håndteret af private aktører.

Olie- og benzinudskillerordning

ASA-Kemi står for kommunens ordning for tømning af olie- og benzinudskillere hos virksomhederne i Sønderborg Kommune.

I 2013 blev der i alt indsamlet 140 ton.

Apotekerordning

Virksomheder, landbrug og borgere kan aflevere medicinrester og klinisk risikoaffald til apotekerne, som udleverer kasser til nåle, knive og medicin.

I 2013 indsamlede ASA-Kemi 3,8 ton klinisk risikoaffald og 4,5 ton medicinaffald.

Læs mere her

Initiativer - Service - Farligt affald

ASA-kemi

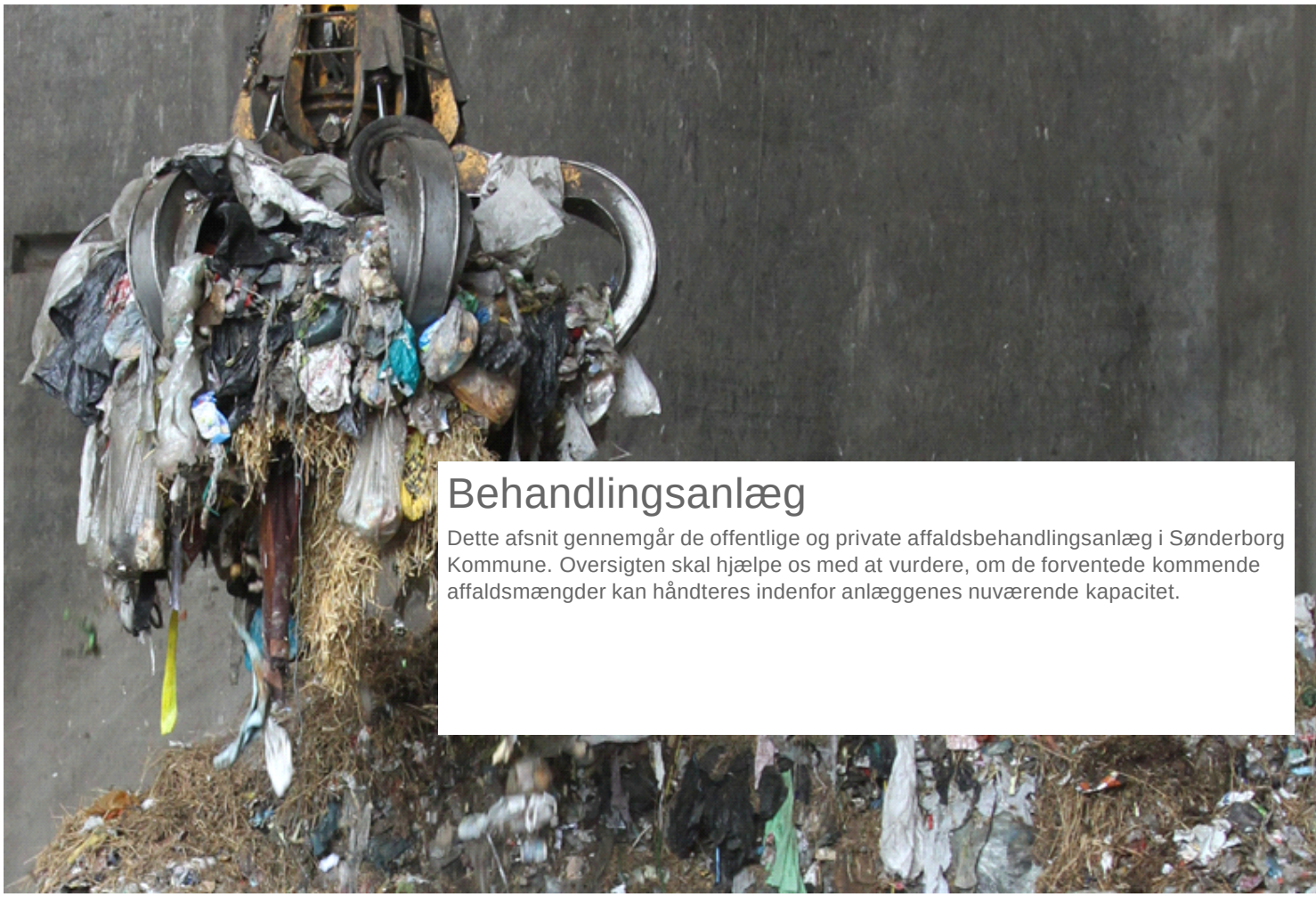

Behandlingsanlæg

Dette afsnit gennemgår de offentlige og private affaldsbehandlingsanlæg i Sønderborg Kommune. Oversigten skal hjælpe os med at vurdere, om de forventede kommende affaldsmængder kan håndteres indenfor anlæggenes nuværende kapacitet.

Sønderborg Kraftvarmeværk I/S

Sønderborg Kraftvarmeværk I/S er et interessentskab mellem Sønderborg Fjernvarme A.m.b.a. og Sønderborg Kommune. Anlægget består af et 20 MW affaldsforbrændingsanlæg og en 50 MW naturgasfyret gasturbine. Værkets produktion af strøm kan dække det årlige elforbrug hos 41.000 parcelhuse, og varmeproduktionen kan dække varmebehovet hos 14.000 parcelhuse. Varmenproduktionen sælges til Sønderborg Fjernvarme.

Anlægget er renoveret til at overholde gældende BAT-krav (bedst tilgængelig teknologi). Det et af landets mest miljøvenlige og effektive anlæg.

Sønderborg Kraftvarmeværk arbejder tæt sammen med Sønderborg Fjernvarme om at sikre en optimal varmeudnyttelse. Mens modtagekontrol og håndtering af affaldsstrømme sker sammen med Sønderborg Forsyning.

Forpligtigelser og aftaler

Sønderborg Kommune er til og med 2019 forpligtiget til årligt at levere 55.000 ton affald til kraftvarmeværket og har til og med 2016 en aftale med Aabenraa Kommune om, at de årligt leverer minimum 20.000 ton affald.

Derudover er der indgået aftaler med andre kommuner i Sønderjylland, hvorefter der er mulighed for at hjælpe hinanden i forbindelse med revisioner eller havarier på anlæggene.

Sønderborg Forsyning byder løbende på affaldet fra andre kommuner.

Forbrændingskapacitet

Sønderborg Kraftvarmeværk har en affaldsforbrændingskapacitet på 75.000 ton pr år, som Sønderborg Kommune kan råde over. Vi forventer derfor ikke nogen kapacitetmæssige problemer med at håndtere affaldsmængden til forbrænding på 41.000 ton, som prognosen forudsiger til 2024.

Prognosen tager dog ikke hensyn til de tiltag, der foreslås i denne affaldsplan og som forventes at reducere affaldsmængderne til forbrænding i 2018. I takt med, at vi løbende arbejder på at opfylde de opstillede mål i regeringens nationale ressourcestrategi fra oktober 2013 og påbegynder udsortering af organisk affald inden 2022, er det vores vurdering, at affaldsmængderne til forbrænding vil falde yderligere frem til 2024.

Behov for forbrændingskapacitet i Sønderborg Kommune (ton)

Kapacitetsbehov			Prognose			Efter tiltag	
	2012		2018	2024		2018	2024
Husholdningsaffald	23.000		26.500	28.500		23.000	17.500
Erhvervsaffald	10.000		11.500	12.500		9.500	7.500
Total	**33.000**		**38.000**	**41.000**		**32.500**	**25.000**

Udvikling i brændselskilder

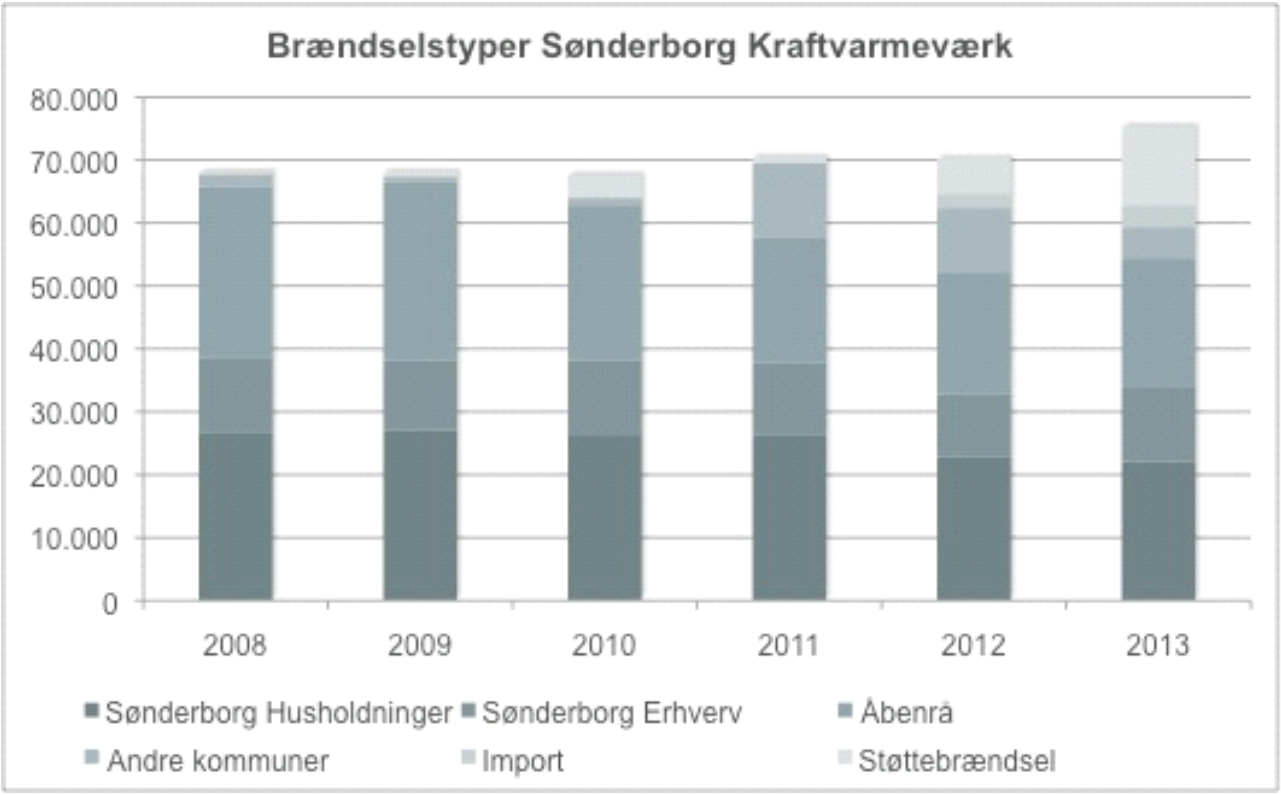

Affaldsmængderne til forbrænding har været faldende i den sidste planperiode. For at udnytte anlæggets fulde kapacitet, har Sønderborg Kraftvarmeværk købt biomasse, modtaget affald fra andre kommuner og importeret affald fra udlandet.

Siden 2011 har Sønderborg Forsyning haft stort fokus på at byde på affald fra andre kommuner, og i ovenstående tabel ses det, at affaldet i 2011 og 2012 udgjorde omkring 10.000 ton årligt.

Sønderborg Forsyning har siden 2012 importeret 2.000-3.300 ton tysk affald, og i 2014 er der indgået aftale om import af 10.000 ton engelsk affald.

Sønderborg Kraftvarmeværk har i 2013 forsøgt at indfase haveaffald i forbrændingen. I 2013 købte værket ca. 11.000 ton fra henholdsvis Sønderborg Forsyning og private sorteringsanlæg.

Læs mere her

Initiativer - Behandlingsanlæg - Sønderborg Kraftvarmeværk I/S

Redegørelse - Affald i Sønderborg Kommune

Skodsbøl Deponi

Skodsbøl Deponi er ejet af Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune har indgået en driftsaftale med Sønderborg Forsyning, der står for den daglige drift, ligesom de anvender en del af arealet til Skodsbøl Sorteringsanlæg og Mellemdeponi.

Selve deponiet har i 2013 etableret sit fjerde aktive celleafsnit - C1. C1 har en kapacitet på 58.000 m^3 og en forventet levetid indtil 2030. Deponiets planlagte restvolume er efter 2030 på 176.000 m^3.

Deponiaffald

Deponiet modtager blandet deponiegnet affald fra industrivirksomheder, bygge- og anlægsentreprenører og containerpladser.

Deponimængderne har været faldende i den forrige planperiode og forventes at falde i den kommende planperiode, medmindre omfanget af deponiegnet bygge- og anlægsaffald stiger som følge af øget fokus på PCB og andre forurenende stoffer.

Mellemdeponi for brændbart affald

Deponiet har tilknyttet et mellemdeponi for forbrændingsegnet affald med en kapacitet på 3500 m^3. Brugen af mellemdeponiet er udvidet i de sidste par år, og denne udvikling forventes at fortsætte fremover.

Deponigasanlæg

I forbindelse med de to ældre lossepladsceller er der etableret et deponigasanlæg, der producerer strøm. Produktionen var i 2012 på ca. 40.330 m^3 metan og medførte en CO_2 besparelse på 623 ton.

Modtageanlæg for jord

Skodsbøl Deponi er godkendt modtageanlæg for rent og lettere forurenet jord. Kapaciteten er ca. 170.000 ton rent jord og 25.000 ton forurenet jord. Depotet forventes med de nuværende mængder at have 28 års kapacitet.

Nøgletal for Skodsbøl Deponi (ton)

Tilført affald	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Deponiaffald	2.360	1.872	1.900	1.151	1.260	1.287
Deponiaffald fra containerpladser	3.323	2.718	2.496	2.777	2.372	2.313
Asbestaffald	855	1.051	1.051	1.274	1.267	1.069
Slam og filterjord	97	47	91	102	99	160
I alt deponeret	6.638	5.689	5.538	5.304	4.998	4.829
Anlægsjord	6.465	4.685	4.385	8.771	3.487	3.202
Klasse 2 jord	112	4	35	31	128	0
I alt jord	6.577	4.689	4.420	8.802	3.615	3.202
Mellemdeponi for brændbart affald	1.091	1.623	1.212	1.134	1.506	1.183

Læs mere her

Initiativer - Behandlingsanlæg - Skodsbøl Deponi

Sorteringsanlæg

Komposteringspladser

Komposteringspladserne på Glansager, Skodsbøl og Vesterlund er åbne som behandlingsanlæg for virksomheder, der mod betaling kan aflevere have- og parkaffald. Der er ingen begrænsing på størrelsen af bilerne.

På Vesterlund og Skodsbøl kan virksomheder tillige aflevere tegl og beton til genanvendelse.

Nørrekobbel Sorteringsanlæg

På Nørrekobbel Sorteringsanlæg kan der afleveres pap, papir, bøger og alle typer plast, som afregnes til markedsprisen. Andet affald indvejes under containerpladsordningen.

Sorteringsanlæg

På Nørrekobbel bliver plastaffaldet sorteret. Sorteringen er med til at øge værdien af affaldet, før det bliver solgt videre til genanvendelse.

Modtaget affald på Nørrekobbel Sorteringsanlæg (ton)

Nørrekobbel Sorteringsanlæg	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fortroligt papir	43	40	56	85	28	20
Bøger	19	55	94	117	86	129
Pap	2.046	1.013	788	875	412	179
Papir til sortering	1.111	1.107	1.242	1.278	586	426
PS og PET	5	8	15	0	4	6
PE-dunke	4	6	8	0	19	14
PVC til sortering	34	36	44	15	42	80
Teknisk Plast	9	39	33	61	14	203
Plastfolie	165	113	86	113	91	81

Skodsbøl Sorteringanlæg

Skodsbøl Sorteringsanlæg modtager både affald fra containerpladserne og direkte fra private virksomheder.

Anlægget behandler træaffald, tegl og beton forud for genanvendelse. Ved knusning frasorteres jern og metal samt forbrændingsegnede materialer.

Imprægneret træ eksportes til nyttiggørelse i Tyskland.

Affald på Skodsbøl Sorteringsanlæg (ton)

Skodsbøl sorteringsanlæg	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jern/metal	44	32	49	72	50	47

Forbrænding	39	26	17	36	44	34
Imprægneret træ	7	759	741	917	919	1.322
Træ	5.925	5.403	6.110	5.245	5.119	6.359
Tegl og beton	3.162	6.101	4.119	5.737	3.753	3.405
Gips	-	-	-	-	-	67

Private affaldsanlæg i Sønderborg Kommune

I Sønderborg Kommune er der registreret fire private indsamlingsvirksomheder og tre affaldsbehandlingsanlæg.

De private aktører er reguleret af miljøgodkendelser, som individuelt sætter grænser for, hvor meget affald der må håndteres årligt. Den samlede godkendte private kapacitet i Sønderborg kommune, er præsenteret i tabellen herunder sammen med en angivelse af, hvilke fraktioner virksomhederne er godkendt til at håndtere.

Private sorteringsanlægs godkendte affaldstyper og samlet kapacitet (ton)

	Jord	Beton og Tegl	Asfalt	Pap og Papir	Glas	Plast	Træ	Jern og metal
BHC Miljø ApS	x	x	x					
Friis Genbrug ApS		x	x					
A/S Bachmanns Teglværk	x	x			x			
Knud Erik Heissel A/S		x		x	x	x	x	x
K.R. Schmatz og Sønner ApS		x		x		x	x	x
Uniscrap A/S Sønderborg afd.		x			x	x		x
H.L. Jern og Metal og haveservice v/Henning Larsen								x
Total i ton	37.000	56.700	10.000	1.150	700	389	450	19.435

Økonomi i affaldshåndtering

Denne del af redegørelsen giver et overblik over omkostninger ved håndtering af affald og gebyrstrukturen i 2014.

Omkostninger ved håndtering af affald

Affaldsordningerne i Sønderborg Kommune har et budget på 120 millioner kr. Heraf stammer de 65 millioner kr. fra gebyropkrævninger, og de resterende 47 millioner kr. kommer fra indtægter fra salg af indsamlet affald og øvrige vare- og serviceydelser.

Sønderborg Forsyning har siden 2011 indlagt et underskud i budgettet for at afvikle forsyningsselskabet egenkapital. Afviklingen af egenkapitalen udspringer af selskabsdannelsen i 2009, hvor det kommunale forsyningsselskab blev omlagt til et A/S, og egenkapitalen derfor blev skattepligtig. I 2013 var underskuddet på ca. 14,8 millioner kr.

Det planlagte underskud har en positiv indvirkning på affaldsgebyret, som for et gennemsnitsparcelhus med en 190 liters beholder faldt fra 2.400 kr i 2010 til 1.800 kr. i 2013. Herefter bliver afviklingen af egenkapitalen udjævnet indtil 2018 og den samlede takst for et gennemsnitsparcelhus forventes at stige fra 2.090 kr. i 2014 til 2.500 kr. i 2018. I forhold til 2010 taksten vil det svare til en stigning på 0,5 % pr år.

Omkostninger ved håndtering af affald

		Regnskab 2013	Husholdninger	Virksomheder
Kommunens administration				
Udgifter	*U*	*1.500.000 kr.*		
Andel af fast bidrag	I	1.500.000 kr.	750.000 kr.	750.000 kr.
Dagrenovation				
Udgifter	*U*	*23.995.000 kr.*		
Renovationsgebyr	I	20.620.000 kr.	20.450.000 kr.	170.000 kr.
Øvrige indtægter	I	380.000 kr.		
Genbrugsordning				
Udgifter	*U*	*16.450.000 kr.*		
Genbrugsgebyr	I	7.830.000 kr.	7.830.000 kr.	
Salg af affald m.v.	I	4.110.000 kr.		
Containerpladsordning				
Udgifter	*U*	*35.545.000 kr.*		
Gebyr indtægter	I	26.775.000 kr.	25.400.000 kr.	1.375.000 kr.
Salg af affald m.v.	I	4.220.000 kr.		
ASA-Kemi - Ordning for farligt affald				
Udgifter	*U*	*2.575.000 kr.*		
Behandlingsgebyr	I	2.090.000 kr.	375.000 kr.	1.715.000 kr.
Øvrige indtægter	I	600.000 kr.		600.000 kr.
Erhvervscontainerplads, sorteringsanlæg og komposteringsanlæg				
Udgifter	*U*	*9.410.000 kr.*		
Behandlingsgebyr	I	5.745.000 kr.		5.745.000 kr.
Salg af affald m.v.	I	2.485.000 kr.		
Sønderborg Kraftvarmeværk				
Udgifter	*U*	*28.380.000 kr.*		

Behandlingsgebyr erhverv	I	5.420.000 kr.		5.420.000 kr.
Behandlingsgebyr Åbenrå	I	9.650.000 kr.		
Indtægter fra andre ordninger	I	12.275.000 kr.		
Skodsbøl Deponi				
Udgifter	*U*	*4.085.000 kr.*		
Behandlingsgebyr	I	3.825.000 kr.		3.825.000 kr.
Mellemdeponi	I	425.000 kr.		
Affaldsområdet samlet				
Udgifter	*U*	*119.735.000 kr.*		
Gebyr indtægter	I	66.885.000 kr.	54.055.000 kr.	12.830.000 kr.
Øvrige indtægter	I	38.035.000 kr.		
Træk af egen kapital		14.815.000 kr.		

U = udgifter, I = indtægter, Øvrige indtægter dækker salg af ekstra sække, salg af genanvendeligt affald, udlejning af udstyr og interne salg imellem afdelinger.

Affaldsgebyrer i Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommune opkræver 65 millioner kr årligt i affaldsgebyrer. Taksterne fremgår af nedenstående tabel. Ordningerne er obligatoriske for husstande, mens kun administationsgebyret er obligatorisk for erhverv.

Affaldsgebyret for husholdninger består af:

- Fast bidrag, som dækker Sønderborg Forsynings omkostninger til drift af containerpladserne
- Genbrugsbidrag, der dækker omkostningerne til afhentning og sortering af genanvendeligt affald fra henteordninger og miljøstationer
- Tømningsbidrag, der dækker omkostningerne til afhentning af dagrenovation. Tømningsgebyret er differentieret på baggrund af beholderstørrelse

Gebyrer for håndtering af affald 2014 (inklusiv moms)

Husstandsordning	Parcelhus	Etagebolig	Værelse	Sommerhus
Fast bidrag	1.016,25 kr.	712,50 kr.	508,75 kr.	610,00 kr.
Dagrenovationsordning	Differentieret	Differentieret	Differentieret	Differentieret
Genbrugsgebyr	375,00 kr.	268,75 kr.	192,50 kr.	230,00 kr.
Tømningsgebyr 190 liter	698,75 kr.	698,75 kr.	698,75 kr.	698,75 kr.
Ugetømning i sommerperioden				335,50 kr.

Affaldsgebyret for erhverv består af:

- Obligatorisk fast bidrag, som dækker dels Sønderborg Forsynings omkostninger til erhvervsaffaldskonsulenten, apotekerordningen for klinisk risikoaffald og dels Sønderborg Kommunes omkostninger til anvisning og klassificering af affald
- Frivilligt tømningsbidrag, der dækker omkostningerne til afhentning af dagrenovation. Tømningsgebyret er differentieret på baggrund af beholderstørrelse
- Frivilligt genbrugsbidrag, der dækker omkostningerne til afhentning og sortering af genanvendeligt affald fra henteordninger hos virksomheder, der ligger i en ejendom med blandet bolig og erhverv.
- Containerpladsgebyr for erhverv, der dækker håndtering af erhvervsaffald på containerpladserne. Gebyret er differentieret på baggrund af affaldstypen.

Gebyrer for håndtering af erhvervsaffald 2014 (eksklusiv moms)

Virksomhed	Gebyr		Containerpladsgebyr	Pris pr ton
Fast bidrag	600,00 kr.		Genbrug	0,00 kr.
Dagrenovationsordning	Differentieret		Genanvendelse	309,00 kr.
Genbrugsgebyr	300,00 kr.		Forbrænding	870,00 kr.
Brændbart til SKVV	500,00 kr.		Deponi	1.460,00 kr.
Affald til deponi	1.025,00 kr.		Farligt affald	25,00 kr./kg
Asbest og PCB til deponi	1.225,00 kr.		Fejlsorterede læs	1.460,00 kr.